

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 L.

HIRDETÉSEK:
Hirdetés sor egyeztet 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Hirdetés sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, augusztus 23.

Mai számunk főbb közleményei:

Az orvosszövetség kongresszusa.
Erődy főispán ünneplése.
Székely Bertalan halála.
Tizenhárom baka reggelije.
A Nemzeti Kaszinó Erődy ellen.
Amiről beszélnek.
A poruljárt házasságközvetítő.
Lelőtt katonák.
A legboldogabb ember.
Tűzvész Forrai Nagyiratoson.
Öngyilkos kincstári ügyész.

Őz- és embervadászat.

Arad, augusztus 22

A szatmári békekötés létrehozójának egyik illusztris utódja becsület-bírósnak elnöki minőségben tudvalevőleg kimondotta az erkölcsi halált a marostordai vérszerződés egyik aláírójára. Nem kutatjuk, hogy a menekülésre és bujdosásra kényszerült nagy fejedelemnek mi volt a véleménye erről a szatmári békekötésről, de erős hitünk, hogy a nemeslelkű Rákóczi, ha ma élne, nem Erődy, hanem mások felett mondana lesújtó ítéletet. Még az őzhistóriát sem ítélne meg jó Rákóczi azzal a szigorral, mint tette azt a marosvásárhelyi rögtönítélő bíróság, mert akármilyen passzionatus vadász legyen is valaki, vagy bár tartozzék az illető az állatvédő egyesület legbuzgóbb tagjai közé, mégis el kell ismernie, hogy egy becsületes, tehetséges és munkakedvelő embernek az élete, —

mert becsület nélkül az élet nem élet — mégis csak többet ér a legszebb vadászszakmánál is. De azok az urak, a kik „egy őzért egy emberéletet!” kiáltással a becsületesség bélyegét akarták rásütni Marostorda vármegye főispánjára, — a kit a kormány előterjesztésére ő felsége nevezett ki erre a bizalmi állásra, — célt tévesztettek. Az Erődynek szánt golyó a homokba furódott.

Khuen-Héderváry gróf, Magyarország miniszterelnöke nem törődve azzal, hogy a marostordai zendülők még mindig nagy befolyásnak örvendő erős összeköttetésekkel bírnak a Nemzeti Kaszinóban, nem hagyta cserben és nem ejtette el az üldözött embert. És az a lelkes visszhang, melyet a kormány elnökének ez az ép oly férfias, mint nemes cselekedete országszerte keltett, fényes bizonyítéka annak az örömdetes ténynek, hogy az ország ezidőszerű miniszterelnöke nemcsak akarja, de meg is tudja védeni az állami hatalom exponenseit az illetéktelen és igazságtalan támadások ellen. Együttal pedig a humanusabb és modernebb irányú polgári világnézetnek is érvényt szerez az elavult kasztfelfogással szemben. Hogy Marostordában mennyire helyesléssel találkozott az embervadászattal szemben való kormányelnöki védelem, bizonyítja a Marosvásárhelyen tegnap letolyt impozáns népgyűlés.

A haladásnak és a társadalmi igazságnak minden híve csak örülhet annak, hogy végre a kormányzat terén gyakorlati alkalmazásban is érvényesülnek korszerű irányelvek és remélhető, hogy a legilletékesebb helyről jövő utmutatást ez a még mindig tulságosan atavisztikus társadalmunk is kellőképpen értékelni fogja.

Az Erődy-ügy tehát, bármily kellemetlen volt is eddigi lefolyása magára a közvetlenül érdekelt félre, a közérdek szempontjából ellenben kettős irányban üdvös eredményt produkált. Mert nemcsak a becsületügyi kérdésekben szerzett érvényt a tisztább és emberségesebb felfogásnak, hanem az állami tekintélyt is diadalra juttatta, a klikkek és kasztok aknamunkájával szemben.

És ennek az állami tekintélynek a helyreállítása olyan korszak után — amelyben egyik minisztérium valóságos örömtanyának látszott, a másik pedig a siralomház képét nyújtotta, — annál nagyobb szükség volt, mivel nyilvánvaló, hogy a letört és a parlamentben kisebbségre jutott koalíció a megyeházákba akarja áttenni akciójának a súlypontját. És ha a marostordai forradalom sikerre vezetne, bizonyára másutt is kikezdenék a főispánokat.

Amde, amidőn Khuen-Hédervárynak ép oly lojális, mint politikus eljárását mi csak helyeselhettük, mégis kötelességünk fölvetni egyúttal azt a

Pókhálós történet.

Írta: Molnár Árpád.

Öregek voltak: az asszony, meg a férfi. Öregek, ritkabajusok, reszketős kezűek. Arcukon meglátszott az élet, a küzdés; szemük körül összehúzódtak, odarajzolódottak a finom vonású ráncok, a szenvedés, az öregedés ráncai. Nem mozdultak ki szobájukból, nem érdeklődtek semmi iránt, nem beszélgettek, nem érintkeztek senkivel, nem törődtek a világgal: csak egymásnak éltek. Olyanok voltak, mint a többi öregek: ráncos arcuk, tüdőgőzjárásuk, rossz kedvűek. És mégis, ha úgy együtt jártak, meglátszott rajtuk, hogy nem szoktak úgy össze, mint a többi öregek, mintha idegenkednének egymástól, mintha lett volna valami közöttük, ami elválasztja őket.

Nem volt örömről; bánatuk sem. Nagyon csendesen éltek, egyhangúan. Csak este, esténként, mielőtt nyugovóra tértek, vette őket elő valami izgatottság, türelmetlenség. Ilyenkor besiettek csendes szobájukba, gyorsan lehúzták a függönyöket, meggyújtották a lámpát és odaültek egymás mellé a kanapéra. És meséltek, emlékeztek a múltból, a kettejük múltjáról. Ilyenkor mindig újra elmondották, újra átéltek, átnevezték, átsírták az ő életüket, rövid, hamar végére érő életüket... És nem unták meg. Mindig újak, mindig váratlanok tűnt fel előttük. És mindig nevettek, kacagtak — ott, ahol nevetni kellett és mindig sírtak, ahol sírni kellett... És nem unták meg soha, soha...

Az öreg ember megfogta az öreg asszony reszketős kezét, megsimogatta; maga melé vonta, leültette a kopott, szakadt, kőca-kilógó kanapéra. És mesélt neki, beszélt hozzá halálra, letompított, duruzsoló hangon, mint a hogyan az apa beszél az ő kis lányához...

— Anyjuk! Mesélj, mesélj nekem mi rólunk: te rólad, meg én rólam! Mesélj — lelkem — rólunk a mi fiatalelkűnk! Mondd: hogy ismertelek meg, hol találkoztunk először. Mond, mesélj: hogy szerettük meg egymást mi ketten: te meg én. Emlékszel, mikor Párában voltunk?... Milyen szép volt: akkor még fiatalok voltunk, erősek... Mesélj, mesélj...

Az öreg ember hosszan, hívón, kérielőn nézett az öreg asszonyra. A szeméi beszélték. Az asszony megértette, megfogta a szemek beszédjét. Lejjebb csavarta a lámpát, ráborított egy piros kendőt: félhomály, barátságos homály lett a szobában, szinte a mesélésre termett homály... Az öreg asszony beszélni kezdett.

— Emlékszel, egy esős napon volt, amikor megismerkedtünk? A színházból mentem barátfelé, — egy operettben, valami bolondos angol operettben adtam a királynő szerepét; szép darab volt — az eső zúhogott, nekem nem volt ernyőm, otthon felejtettem. Te kiegészítetted: ide adtad a tiédet. En elfogadtam! Emlékszel?

— Igen! Így volt!... Szép vol! — bölöngatott a férfi.

Az öreg asszony frissen, nevető arccal folytatta:

— Bizony ki gondolta volna, hogy mi még egymásé leszünk? Pedig úgy volt! Sokszor találkoztunk azután. Bálkon, zsurokon. Nekem is tetszettél: szép ember voltál, férfias, erős... Megszerettük egymást! Megkértem a kezem! Emlékszel, egy szerdai napon volt? Igent mondtam. Ott hagytam a szinpadot azzal a boldog, de talán mégis fájó gondolattal, hogy nem is térek oda vissza többé soha, soha... Szerettem a szinpadot...

A férfi sóhajtott. Az asszony megsimogatta, megcirógatta az arcát.

— Emlékszel a bucsufelléptemre? Megint abban a bolondos angol operettben játszottam, abban bucsuztam el. Nagy csokor virágot kaptam tőled, csupa-csupa fehér rózsát, fehér kaméliát: az volt a kedvencem. Sok tapsot kaptam, sok virágot. Aztán leszakadt a függöny: finita la komédia! Megvolt az esküvőnk! Elmentünk derűs, friss kedvvel a kék, derült egő, mosolygó, örökké mosolygó Itáliába. Boldogok voltunk, nagyon boldogok... Emlékszel ott lent Velencében a barcalórára; a fekete hajú, bus hajós-legényre? Milyen szép volt, Istenem, milyen szép! Talán azért tartott olyan rövid ideig, mert nagyon szép volt, tulságosan szép... Rövid volt a boldogságunk, mint egy futó, tovaszaladó álom. Sokszor összevesztünk, nagyon sokszor. Te vasfejű voltál, én akaratos. Te így akartad, én — nem úgy. Sokszor összevesztünk és sokat sírtunk — emlékszel? — együtt sírtunk... Már ott lent, ott lent Itáliában, a kék egő

kérdést, vajjon az Erősd ügyében való döntés csakugyan érdemleges megoldása-e ennek az ügynek, másszóval, vajjon remélhető-e, hogy Marostordában a rend most már teljesen helyre fog-e állni?

Nézetünk szerint Erősdnek hivatalban való tartása nem hozhatja meg az óhajtott fordulatot. Mivel pedig a megyében való rendezett állapotoknak a helyreállítása elsőrendű közérdek, igénytelen nézetünk az, hogy a rehabilitálás ügyét ettől a másik és nem kevésbé fontos ügytől teljesen el kell különíteni.

Bármily kiváló ember is ez az Erősd, az az egy mégis bizonyos, hogy tartós rend helyreállítására ez idő szerint ő a legképtelenebb ember széles Magyarországon. Mert ha csak afféle vérszerződésről, avagy özvadászatról lenne szó, még csak megbírkózhatnék ellenfeleivel, de itt mind-ezeknél sokkal súlyosabb gravemenek élesztik ellene az izzó gyűlöletet. Nevezetesen az a sok tízezer korona, amit a marostordai ellenzéki jelöltek a választások alatt kénytelen voltak mandátumaik megszerzése érdekében elkölteni. Ezt soha meg nem bocsájtják neki. Nézetünk szerint legjobb volna az adott helyzetben, a teljes elégtételt nyert Erősdöt rövid idő múlva más pozícióba juttatni, ahol nem kellene mindennap gyűlölködő emberekkel viaskodnia.

De mivel Marostordában mégis csak rendet kell teremteni, küldjön ki a kormány királyi biztost ebbe a renitenskedő vármegyébe. Erős kezű, kiváló egyéniséget, aki egy suhintással ketté vágja azt a hálót, melyet a kaszinók politizáló urai a marostordai ellenzék szíves közreműködésével készítettek nem is annyira Erősd, mint inkább a Khuen-Héderváry kormány számára.

Az orvosszövetség kongresszusa.

— A nagygyűlés programja. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Az országos orvosszövetség szeptember 8-i aradi kongresszusára az igazgató-tanács a jelentkezők névsorának már második csoportját juttatta a főköszövetség elnökségének kezébe. Vármegyei főorvosok, városi tisztifőorvosok, járási községi és körorvosok, a fővárosból számos magánorvos, egyetemi tanár vannak a jelentkezők között. A kereskedelmi miniszter képviselőjében Jezsovics János dr. miniszteri titkár lesz jelen, a belügyminiszter képviselőjében pedig Kampis János miniszteri osztálytanácsos. A kongresszus részletes programja a következő:

Az ország gyermekmenhelyeinek telep-orvosai szept. 7-én délután 5. órakor tartják alakuló szakosztályi ülésüket a vármegye-ház kistermében. A járási és városi tisztiorvosok is szept. 7-én d. u. 5 órakor tartják előzetes szakosztályi ülésüket a városbáza tanácstermében. A községi és körorvosok pedig szeptember 7-én délután 4 órakor tartják ülésüket, amelynek fontos tárgyát a községi és körorvosok nyugdíjintézete fogja képezni. Ez a pont a kongresszus napirendjére is ki van tűzve.

A vendégek elszállásolására vonatkozó intézkedések már befejeződtek és a jelentkező vendégek pontos és akadálytalan elszállásolása biztosítva van. A vendégek lakcímekről Aradról értesítést kapnak. Ugy ez, mint a lakcímeikhez mellékelte jelvény viselése megkönynyíti, hogy a vendégek pontosan jussanak lakásukhoz, rögtön a városba való megérkezésük után. A fogadó bizottság már szept. 7-én minden vonatnál várja az érkezőket. Szeptember 7-én érkezik Kéty Károly dr. egyetemi tanár, az országos orvosszövetség elnöke Flesch dr. főtitkárral, Kormóczy dr.-ral, a budapesti fiók titkárával és Kőrösi Kornélal, a szövetség főpénztárosával. Este ismerkedés lesz a Központi télikertjében. Szeptember 8-án reggel 8 órakor Kéty dr. megkoszorúzza a vértanúk és Kosuth Lajos szobrát a tagok jelenlétében. Fél 10 órakor kezdődik a kongresszus, amelynek tárgysorozata a következő: 1) A főispán, alispán, polgármester az aradi főköszövetség elnöke külön-külön üdvözlők a kongresszust. 2) Kéty Károly dr. egyetemi tanár, udvari tanácsos elnöki megnyitót tart. 3) Főtitkár beszámolója. 4) Pénztáros beszámolója. 5) A nyugdíj- és segélyintézetek beszámolója. 6) Osztályok beszámolója: a) a megyei főorvosok, b) a járási orvosok, c) községi és körorvosok, d) pénztári or-

vosok, e) vasúti és hajózási orvosok osztályának beszámolója. 7) Tagsági díj megállapítása az 1911. évre. 8) A betegpénztárak és orvosok viszonya. 9) Községi és körorvosok nyugdíjintézete. 10. Az életbiztosító társaságok által igényelt háziorvosi bizonyítványok. 11. A jövő kongresszus helyének megállapítása. Kongresszus után társasbéd lesz a Fehér Kereszt télikertjében, délután pedig a város nevezetességeinek megtekintése következik. Másnap, szept. 9-én reggel kirándulás Menyházára az Acsev. által rendelkezésre bocsájtandó különvonaton. Menyházán Wenckheim gróf vendégül látja a kongresszus tagjait, akik este térnek vissza Aradra.

Tizennégy baka reggelije.

— A kisjenői választás utójátéka. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

A kisjenői pótválasztásra nyulik vissza az a becsületsértési per, amelyet ma tárgyalt a kisjenői járásbírószág.

Emlékeztet, hogy a pótválasztás nagy hullámokat vert fel. Lázár Zsárd pártja a románok mellé állott és nagy erőfeszítést fejtett ki Wenckheim László gróf megbuktatására. Attól lehetett tartani, hogy a választás napján nagyobb rendezvények lesznek. Ezért a választás elnöke a rendesnél nagyobb katonai erőt vett igénybe. Hogy a választókat senki se terrorizálhassák, minden községbe kiküldtek katonaságot. Szapáryligetnek is jutott tizennégy baka egy káplár vezetésével. A bakák négy óra felé érkeztek meg a községbe és nyolc órára alaposan megeheztek. Eiszler Lajos szapáryligeti kereskedő gondoskodott róla, hogy ne sokáig maradjanak éhesen. Jó szírvél vitt oda nekik sonkát, szalámit, kolbászt, azonkívül egy kis hordó porvicskát is csapra veretett. Nem Wenckheim gróf iránti lelkesedésből, sem a katonaság iránti szeretetből látta el a bakákat minden jóval, hanem egyszerűen azért, mert ez üzlet volt neki, amint nem is lehet csodálkozni, hiszen ő üzletember. Be is nyújtotta a választás után a számlát százhusz koronáról Wenckheim Lászlónak. A gróf kifizette és minden rendben lett volna, ha T. N. keráloai segédjegyző nem haragudott volna a kereskedőre. Da a segédjegyző haragudott rá és minden alkalmat megragadott, hogy beléje kössön. Így, amikor meghallotta, hogy Eiszler százhusz koronát számított a tizennégy baka reggelijéért, dühre lobbant és egy nagyobb társaságban ezt a kijelentést kockáztatta meg a kereskedőről:

— Nahát mégis csak szemtelen zsarolás, százhusz koronát felszámítani azért a reggelijért. Hat koronába se került!

A segédjegyző véleménye Eiszler fülébe került és rágalmozással párosult becsületsértésért feljelentette T.-t a kisjenői járásbírószágon.

A mai tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy a fenti kifejezéseket használta volna. Megütöközt ugyan a kereskedő eljárásán, de azt nem állította róla, hogy zsarolást követelt volna el. Ezzel szemben Eiszler Wenckheim gróf intézőjével bizonyította, hogy a számla reális és egy fillérrel se számított fel többet, mint a mennyi neki jár.

Ekkor érdekes incidens történt. A tárgyaló teremben áll többek között Lázár Zsárd, dr. a kisjenői kerület volt képviselője, Wenckheim gróf ellenjelöltje, aki mikor meghallotta, hogy a gróf kifizette a választók megvédésére kiküldött katonák reggelijét, elszörnyűködve csapta össze a kezét:

— Ne szép dolog, mondhatom. Hogy jön Wenckheim gróf ahhoz, hogy a katonák reggelijét kifizesse. Hiszen az a községeket terheli.

Itáliában is összevesztünk. Szerettük egymást! Imádtuk! És összevesztünk! Haza jöttünk: talán itt jobb lesz... Nem volt jobb! Te nem akartál az édes anyámmal együtt lakni. Én imádtam az édes anyámat! Megkötöttem magad! Én sem engedtem! Sirtunk titokban, sirtunk, de — nem engedtünk. Hiába volt minden! Elváltunk, nehezen, fájón — a szívünk fáj: szeretett, — ott hagytuk egymást... A büszkeségünk, kínzó büszkeségünk nem engedett...

Az öreg asszony arcán végig futottak, gyorsan leperregtek a könnyek. Megesuklott a hangja, elállt a szava, könnybe lábadt a szeme. Nem tudta folytatni: a férfi folytatta:

— Elváltunk! Te, lelkem, visszamentél a szinpadra. Én elmentem messze, messze... Nagy sikereket arattál — olvastam az újságokban — babérokat szedted — tövis koszoruba. Mert szenvedtél! Tudom! Én is szenvedtem! És vágytam utánad, vágytam epekedve... Eljöttem, hogy kibéküljünk, már küszöbödnél álltam, rátettem kezem az ajtó kilincsére — de a büszkeségem visszatartott... Hallgattunk, ki-
noztuk önönmagunkat, Hallgattunk: a szánk, a csókra éhes szánk szólni akart, de a büszkeségünk elhallgattatta, némává tette... Hallgattunk és sirtunk... Miért?... Miért?...

Most meg az öreg embernek lágyult el a szíve, elállt a szava...

— Öreges lettünk mindketten. Te is megöregültél, én is fehér lettem. Fehérek, mint a tiszta, most leesett hó... Megtörtén, élet-

letörtén, összeomolva bolyongtunk a világban. Vitt, vont messzire, egyre messzibbre a mi bolondos, magunkat kínzó szívünk. Vitt messzire... Még most sem engedtünk, nem közeledtünk, pedig szerettük egymást. Összetört szívvel találkoztunk ismét ott lent a derűt, kék egü Itáliában, Velencében. Ahol mint fiatalok, életerős fiatalok jártunk, ott találkoztunk mint megtört, erőtlén öregek... Megláttuk egymást és azóta megint együtt vagyunk. Ott találkoztunk — emlékszel? — a Szent-Márk-téren...

Az öreg asszony szemében lángra gyalak az emlékek, a régi idő emlékei.

— Nem a Szent-Márk-téren találkoztunk! Nem! — felelt a férfi izgatottan. — A Canale Grande-n találkoztunk! Biztosan tudom!

— Nincs igazad! — mondta az asszony. Szemeiben a régi tűz nyomai csillogtak. Nem emlékszel semmire. Semmire... Elfelejtetted mindent... Mindent!

— Igazam van! Te nem emlékszel! — szólt a férfi dühösen és felkelt a kanapéről.

— Nekem van igazam, — védte magát az asszony.

— Nincs! Nincs! — hangoztatta a férfi és kezei reszkettek az indulattól, a megújuló indulattól.

— Hallgass, hallgas! Mondta az asszony és szemei könnybe lábadtak. A férfi is elkezdett sírni. Mindketten sirtak, együtt sirtak...

Wenckheim gróf intézője megmagyarázta a dolgot:

— Kérem, a méltóságos ur nem fizette ki a reggelit, csupán előlegezte a kérdéses összeget. Vissza fogjuk azt követelni a községtől.

A bíró véget vetett a vitának.

— Nem tartozik a dologra. Csak az a kérdés, használta-e a jegyző ur az inkriminált ki-fejezéseket, vagy sem.

A segédjegyző továbbra is megmaradt tagadása mellett és tanakat jelentett be arra, hogy ő sokkal enyhébben fejezte ki magát. Erre aztán a bíró a tárgyalást elhalasztotta.

Erődy főispán ünneplése.

— Népgyűlés Marosvásárhelyen. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 23.

Vasárnap Erődy Sándor főispánt az a közönség, melynek közigazgatási és társadalmi életét vezeti, meleg és hatalmas ünneplésben részesítette és egyezersmind nyíltan elítélte azt a módot, a melylyel őt lehetetlenné akarták tenni. Együttal azonban Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök magatartásáról is bírta őt, mondván a székely város népe és hálás köszönetét fejezte ki eme államférfi előtt, amiért Erődynek elégtételt szolgáltatott.

Az országos érdeklődést kelítő ünnep ésről a következő tudósítás számol be:

(Fogadtatás a vasutnál.)

Marosvásárhelyről jelentik: Erődy főispán vasárnap délelőtti 11 órakor érkezett nagy kísérettel vissza. A vármegye határáról a megye határáig valóságos dicsőulva volt. A közsegi küldöttek üdvözlője és nagyszámú éljenző emberiség ovációja fogadta az egyes állomásokon. A marosvásárhelyi munkapárt nagy küldöttsége, amelynek számos előkelősége volt sorában, Csontos Olivér pártelnök vezetésével Székelykocsárd állomásra a főispán elé utazott, ahol Csontos pártelnök beszédet üdvözölte Erődyt, aki az ellene indított házsa után közbecsalás tekintetében csak emelkedett mindenki szemében. Erődy köszönetet mondott a hozzá intézett szavakért.

A marosvásárhelyi pályaudvaron óriási tömeg percekig tartó lelkes éljenzéssel fogadta az érkező főispánt. Erődyt megrohanták minden oldalról. Megölelték, kezét szorították vele és a szeretet minden jelével elhalmozták. Sebestyén Miklós dr. ügyvéd, vármegyei főügyész üdvözölte a főispánt és kifejtette, hogy a becsület-rablás nem sikerült. Diszkvalifikálás azért mégis történt, t. i. az óriási erővel felzuduló közvélemény diszkvalifikálta a becsületbirakat, akiknek ítélete minden becsületes ember előtt senki sem kell, hogy legyen.

Erődy főispán nagyhatású beszéddel válaszolt és a következőket mondotta:

— Meg nem törtém, vissza nem riadok semmitől, legkevésbé ettől az ítélettől, melyet a közvélemény revízió alá vett és a mely revízió az én igazamat derítette ki. Nem úgy jövök vissza, mint a ki kegyelmet kapott, nem rövid időre, hanem azzal az elhatározott szándékkal, hogy megkezdtem missziómat befejezzem, hogy rendet csináljak és hogy a legerélyesebben, a legkíméletlenebbül visszaverjem azokat a személyi indokokból és egyeni bosszúvágyból eredő támadásokat, amelyek az én testemen keresztül a kormányzati hatalmat kívánják meggingatni. És az a fő, amelyet a testről leütnei akartak, de a mely emelt szilárdsággal tekintett az ellenfelek szemé közé, most mélyen meghatva hajol meg önök előtt, a k k a szeretet forró melegségével köszönt nek. (Percekig tartó óriási taps és éljenzés.)

Erődy főispán alig tudott a tömegben áthaladni és azután hosszú kecsisor kíséretében hajtatott lakására. Megható jelenet volt, amikor a főispáni lakás előtt Erődy öt éves leánykaja, a kis Magda egy csokor virágot nyújtott át atyjának és egy kis alkalmi versben arra kérte, hogy hagyja ott a politikát és éljen a családjának. Dalban számos tisztelő küldöttség jelent meg a főispánnál. 1 órakor Erődy főispán a vármegye házában Szászrégen város és környéké-

nek 100 tagu küldöttségét fogadta Orosz Frigyes és Albert Gyula vezetésével.

(A népgyűlés.)

A népgyűlés délután 4 órakor kezdődött a Transylvania nagyszálló nagytermében. A városban dél óta rendkívül élénk élet uralkodik. A város külső képe szokatlanul mozgalmas. Nagy tömegek hullámanak az utcán. Marostordamegyéből számos községi deputáció, idegen megyékből, Dicsőszentmártonból, Tordáról, Déváról, Kolozsvárról és más számos idegen megyéből városból sok küldöttség és érdeklődő jelent meg. A nagyterem földszintje és kizárta zsúfolásig megtelt közönséggel; benépesedett a folyosó is, sőt helyszűke miatt sokan az utcákra szorultak. A polgárság színe java pártkülönbség nélkül jelen volt. A környékről sok nagybirtokos és megyebizottsági tag volt jelen. Nagyszámban vettek részt a szociáldemokrata part tagjai is. A gyűlés elnöke Szász Albert dr. ügyvéd, városi bizottsági tagot és Farkas Imre gyárost választotta.

Az első szónok Sebestyén Miklós dr. volt, aki lendületes szavakkal ismertette Erődy pályafutását, hogyan került mint szegény ref. pap fia a vármegyéhez, hol rövid idő alatt a vármegye esze lett és egész életében becsületes munkával, tehetségével kereste a kenyeret. A nemzeti küzdelem alatt állta a harcot, de hirdette azt is, hogy szegény, családos tisztviselőnek egzisztenciáját nem szabad feláldozni. A vármegye urai, ugyanazok, akik eddig tanácsát mindenben kikérték és tehetségét elismerték, e pillanattól kezdve ellene fordultak. Nemtellen hajszát indítottak ellene éveken át, a mely most elérte a rosszhiszeműségnek csúcspontját. E hajszát azonban az emberiesen gondolkodó milliók elítélték, az ítéletet visszadobták. Erődy most szeretettel, rokonszenvvel bír a közvélemény előtt, főleg mielőttünk, akik eljöttünk ide tanúságot tenni soha el nem muló szeretetünkről és becsülésünkről. A beszédet percekig tartó zúgó tapsal fogadták.

Utána Szabados Zádor, a központi szociáldemokrata párt kiküldöttje beszélt és mindezekelőtt kijelentette, hogy a munkásság az ügy személyi részétől távol áll és a legszigorubb objektivitás álláspontjára helyezkedik. Az esetből kifolyólag rámutat a vármegyei rendszer bűneire. Az apró megyei kiskirályok államot csináltak az államban és most már apró érdekekben is az ellentállás veszedelmes fegyveréhez nyulnak. A kiskirályok ma már valószínűs uralkodóknak tartják magukat és ha a központi hatalom egyéni érdekeit nem segíti elő, ezzel is szembeállnak. Ez lesz a vesztük, mert a központi hatalom a demokráciát követelő polgárságra és munkásságra támaszkodva, véget vet az eddigi vármegyei rendszernek, hogy demokratikus vármegyét építsen fel. Annál inkább megteheti most ebből az alkalomból, midőn ezek a kiskirályok támadtak azon Erődy ellen, kinek háta mögött az igazi király áll. A szónok éles szavakkal bírálja a kaszinói becsületbiráskodás ósdi szokását és figyelmezteti a polgárságot, hogy Erődyt ne aszerint ítélje meg, mit mondanak róla a Bethlenek, Károlyiak, Désyek, hanem hallgasson ezt illetőleg saját lelkiismerete szavára. Beszéde végén rámutatott azokra a bűnökre, amelyek a vármegyében tenyésznek. Szabados beszédének hatása óriási volt. Beszéde közben percekig szakították félbe a tetszésnyilvánítások.

Az utolsó szónok Grósz Frigyes gyáros volt, aki szintén nagy hatással beszélt, mire beterjesztették a következő határozati javaslatot:

(Bizalom Erődynek.)

A Marosvásárhelyen 1910. évi aug. hó 21-én tartott népgyűlés a legteljesebb mértékben elítéli azon politikai elvakultságot és klikkéreklét, mely embervadászatot, amelyet egyesek Marostordamegye és Marosvásárhely sz. kir. város főispánja, Erődy Sándor ur ellen évek óta folytatnak. Kimondja, hogy a nevezett főispán ur ellen folytatott becsületbírói eljárás provokálását és annak folyamán hozott döntést is csupán ezen házsa egyik fattyuhajtásának tekinti. De, mert a dolgos milliókat képviselő ezen népgyűlés úgy van meggyőződve, hogy becsületet senki sem adhat és el nem vehet és mert Erődy Sándort olyan em-

bernek ismeri, aki munkás életének minden mozzanatában hű maradt amaz ideáljához, amelyet ezen milliók vallanak a magukénak, ennélfogva kimondja a közgyűlés, hogy központi istenítéletek satnya maradványaként jelentkező, felelőtlenség takarójával fedett tanuvallomásokra és titkos iratokra alapított ugynevezett becsületbírói ítélet egyáltalában nem alkalmas arra, hogy egy makulatlan munkásélet nyomában járó megbecsülést lerontson, nem alkalmas arra, hogy abból a megbecsülésből, amely ezek szívében él Erődy Sándor személye iránt, bármit is levonjon.

Kimondja a népgyűlés, hogy ezen XX. században teljesen súlytalan döntéssel szembe kívánja helyezni a dolgos milliók ítéletét: a megbecsülést, szeretetet és tiszteletet Erődy Sándor, a közélet becsületes és derék munkásának személye iránt.

(Köszönet a miniszterelnöknek.)

De midőn ezt teszi, egyezersmind kötelességének tartja hogy az igazság és humanizmus nevében hálás elismerésének adjon kifejezést a magyar kormány feje, Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ur előtt azon igazi államférfiura valló ténye miatt, amelylyel megértve a milliók lelkében élő óhaját: Erődy Sándornak azon elégtételt szolgáltatva, hogy a megye és város élén, ahol pedig olyan igen nagy szükség van az ő erős kezére, őt nemcsak megértette, de meg is erősítette. Megbízta a népgyűlés elnökét, hogy ezen határozatát a miniszterelnök urral megfelelő módon közölje.

(Tüntetés a főispán mellett.)

A határozati javaslatot nagy lelkesedéssel elfogadták. A gyűlés után impozáns, ezrekre rugó tömeg éljenzés közben a főispán lakára elé vonult, a hol a népgyűlés elnöke üdvözölte Erődyt és átnyújtotta neki a határozati javaslatot. A főispán meg-megújuló folytonos éljenzés és taps közben meghatva válaszolt és így fejezte be beszédét: „Azok az urak megácsolták koporsómat és ravatalra akartak fektetni. Az ország közvéleménye azonban teljes erővel kezükre ütött, a koporsót és a ravatalt szét-törte és elűzte őket. Itt állok élve, erősen, kormányom és az önök felmentő verdiktjával és bizalmával. Fogadják mindezt szívvel falkadó köszönetemet.” (Eljenzés.) A tömeg lassan eloszlott. Az utcákon itt-ott tüntetések és kifakadások voltak hallhatók Désyek ellen, míg a főispánt, a kormányt és főleg a miniszterelnököt mindenfelé lelkesen éljenzették.

SPORT.

Az Aradi Posta és Távirda Tisztviselők Sport Egyesületének győzelme Nagykikindán.

(5 tisztelet és 5 első díjat nyertek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 23.

Városunk legfiatalabb sportegyesülete hozott ismét impozáns és fényes sikert Nagykikindáról. A Nagykikindai Athletikai Club 20-án és 21-én kétnapos kerületi atletikai viadalt rendezett, mely versenyem megjelent Délmagyarország színe-java.

Az Aradi Postás Sport Egyesület lett a megjelent egyesületek között az első és ezen győzelmiükkel hatalmasan emelték Arad város rohamosan haladó sport-nívóját.

Fényes győzelemmel maga után hagyta a temesvári, nagykikindai, szegedi Ath. Clubok legjobbjait; a viadalon részt vettek még a Zágrábi Ath. C., Keckeméti Ath. C., Hódmezővásárhelyi T. és V. E. és az aradi Toldi Ath. C.

A versenyrendezés kifogástalan gyors és szakzerű volt. A versenyen igen nagy számú közönség jelent meg, ott volt a város színe-java, az összes notabilitások. Az egybegyűlt impozáns közönség elragadtatta magát a szinte ünneplték a győzelmükben gazdag aradi postásokat.

Részletes eredmény:

Mészáros Béla 1/4 angol mértf. síkfutás első, és a nagykikindai pénzügyezetek tiszteletdíjának nyertese.

Kiss Gyula 1 angol mértföldes síkfutás első, és a hölgyek tiszteletdíjának győztese.

Eme szám volt a legérdekesebb. Hat induló volt benevezve és egysem indult el a postásokkal szemben így, mind a három díjat Arad nyeri.

Mészáros Béla magasugrás első, és a N. A. C. elnökségi tiszteletdíjának nyertese.

Zalay Sándor súlyemelés első, és Nagykikinda város tiszteletdíjának nyertese. Mészáros Béla távolugrás első, a N. A. C. tiszteletdíjának nyertese. Örfy Rezső 100 méteres síkfutás második.

Horváth Gyula fél angol és 1 angol mértföldes síkfutás második.

Knizse Imre egy angol mértföldes síkfutás harmadik. 4×100 méteres és 4×200 méteres staféta harmadik. Mindkét helyen 5 csoport indult, a csoport tagjai: Örfy R., Duffner J., Asboth O. és Mészáros Béla. Összesen nyertek 5 tisztelet, 5 első, 3 második és 3 harmadik díjat.

Míg az aradi postás sportegyesület nagyobb része Kikindán versenyzett, addig Budapesten az újpesti T. E. jubeláris versenyén egy taggal képviseltette magát, — Löbl József — ki az egy angol mértföldes síkfutásból a harmadik lett.

Ez eredménydus versenyek után a jövő hónap 18-án az aradi „Postás Sport Egyesület” nagy szabású versenyt rendez.

Székely Bertalan halála.

1835—1910.

Távíratí tudósítás.

Arad, augusztus 22.

Székely Bertalan, a hírneves veterán festőművész, a Lotz-féle mesteriskola igazgatója vasárnap este 8 órakor Mátyásföldön hosszas, kínos betegség után 65 éves korában meghalt.

Székely 1835-ben született Kolozsváron, székely nemesi családból származott. Életében nagyon sokat dolgozott. Az 50-es években Münchenbe ment, ahol Spiloty tanítványa lett. Münchenből küldte be „II. Lajos király holttestének feltalálása a mohácsi csataterén” című nagy történelmi festményét az 1861-iki budapesti kiállításra. Azóta folyton nagyobb történelmi festményeket készített. Ő készítette a Deák mauzóleum falfestményeit. Két évig 1887—1888-ban a pécsi székesegyház képeinek festésével volt elfoglalva, 1886-óta pedig a budai koronázó Mátyástemplom díszítésén dolgozott. Sok illusztrációt készített Eötvös József báró és Petőfi Sándor munkáihoz is. A Képzőművészeti Főiskolának 30 éven át tanára és 3 évig igazgatója volt. Lotz Károly halála után átvette ennek örökét és kinevezték a második számú (Lotz-féle) Festőművészeti Főiskola igazgatójának. 1867-ben a Ferenc József lovagrenddel tüntette ki a király, míg 1878-ban a francia becsületrendet kapta.

Székely Bertalan régóta betegeskedik, s már egy év előtt halálhírért költöztek. Két hét óta állapota egyre súlyosbodott, míg vasárnap este a halál megváltotta kínos szenvedéseitől. A halál hírére a Műcsarnok, a második számú Festőművészeti Főiskola és a Képzőművészeti Főiskola ormára kitűzték a gyászlobogót. A Képzőművészeti Társulat igazgatósága a temetési szertartásra a Műcsarnokot engedte át és úgy volt, hogy onnan fogják temetni. Később a család másképp határozott. Mátyásföldön fogják holnap, kedden beszélni és egyenesen Szadára szállítják az enterprise diszfurgonján. Itt az elhunyt műtermében helyezik díszesrahatra. Innen lesz a temetés szerdán délután és a szadai sírkertben helyezik örök pihenőre.

Az elhunytat nagy és elsőkelő rokonság gyászolja, köztük Székely Imre, a budapesti Pasteur intézet igazgatója és Antal Gyula fővárosi tanácsnok, aki az elhunytak veje volt.

Az osztrák kormány a huszdrágaság ellen. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány három napon át minisztertanácsot tartott. Csütörtökön kezdtek a tanácskozást és szombaton fejezték be. A tanácskozás legfontosabb tárgya a huszdrágaság kérdése volt. Határozataik között az a legnevezetesebb, hogy az állatkiviteli tilalom tervét, melyet a bécsi keresztény-szociálisták

vetettek fel és melyet Weisskirchner kereskedelmi miniszter is magáévá tett, elejtették az a megokolással, hogy az a kereskedelmi szerződésekre ütközik és a magyar kormány hozzájárulása nélkül nem volna keresztül vihető. Ellenben elhatározták, hogy a román huszbehozatalt a kontingens keretében előmozdítják, a szerb huszbehozatalt még a szerződés becikkelyezése előtt lehetővé tesszük megkísérlik élő állatok behozataltát Hollandiából, Olaszországból és Franciaországból.

VIDÉK.

Három zászlószentelés.

(Pankotán, Kisjenőn és Lippán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Minden tekintetben — úgy anyagilag, mint erkölcsileg — fényesen sikerült ünnepély keretében szentelte fel Szent-István napján a Pankotai Ipartestület fennállásának 25 éves évfordulóján zászlaját, a „boldoguláshoz vezető összetartás, az egymás iránt való szeretet külső szimbólumát.” Az ünnepélyről, mely rendkívül népes és így külsőleg is impozáns volt, részletes tudósításunk alább következik:

Az ünnepély augusztus 19-én este vette kezdetét a fényesen sikerült lámpionos, fáklyás színielőadással, melyet a zászlóanyja — dr. Kráitz Lajosné — tiszteletére rendezett az ünnepély agilis rendező bizottsága. Este nyolc órakor hosszú kocsisor indult a községen kívül fekvő Pálma major felé, hogy tiszteletét bemutassa. A Pankotai Dalkör érdemes, nagy képzettségű karnagyával, Régenhold Jánosossal az élén üdvözölő dalt adott elő. Majd Nagy Sándor, az Ipartestület titkára rövid beszéddel üdvözölte a zászlóanyát, mire a szeretetreméltó háziasszony megvendégelte a tiszteletére egybegyűlteket. A Dalkör énekével ért véget a jól sikerült színielőadás.

Másnap — augusztus 20-án — az Ipartestület díszközgyűlésével kezdődött az ünnepély tárgyszorozata. Kócsi András — az Ipartestület érdemes elnöke — megnyitójában üdvözölte az egybegyűlteket, mire Nagy Sándor olvasta fel nagy figyelem közepette az Ipartestület 25 éves működéséről szóló jelentését. Jelentésében utalt a hosszas küzdelmekre, melyeken az Ipartestületnek a negyedszázad alatt része volt; de örömmel jelentette, hogy végre létrejött az egyetértés, sikerült győzelmeskedni az akadályokor, úgy, hogy nemcsak a díszes épület — az Ipartestület saját háza — fogja hirdetni a kitartás, a szeretet, a munka dicsőségét. Végül megköszönte Kráitz Lajos dr. nak az Ipartestület érdekében kifejtett áldásos munkásságát. Gherba Gusztáv jegyző szavai után Kócsi András bevezette a díszközgyűlést.

A díszközgyűlés után a koszorus-lányok sorfala között a zászlóanyához, onnan pedig a templomba indult a menet.

A zsufólasz megtelepült templomban Nagy József római katolikus plébános fényes székével ünnepi misét celebrált. A mise végétől a templom előtt felállított díszsátorban gyűlt össze a közönség, ahol a Hymnusz elneklésével vette kezdetét a tulajdonképeni ünnepesség.

Gherba Gusztáv — iparhatósági biztos — ünnepi beszédet mondott, melynek keretében kiemelte a nap különös jelentőségét és hatásos szavakkal a további küzdelemre buzdította a haza javán munkálkodó iparosokat.

A nagysikerű beszéd után a pankotai Dalkör alkalmi ódát adott elő, nagy hatást kelteve. Majd a felekezeti lelkészek áldása következett. Nagy József a római katolikus, Leuka János a görögkeleti román, Kocsa Károly pedig a református egyház nevében áldotta meg a mind jóra és szépre vezető lobogót. A Szózat elneklése után a zászlószegek beverése következett. Az első szeg a zászlóanyja, dr. Kráitz Lajosné verte be „Isten nevében”. Utána az egyházak, testületek, majd a magánosok verték be szegüket, melyeknek beverése délután folytatódott.

Az ünnepély után a Népkert helyiségeiben 120 terítékű banket volt. Az első felköszöntőt Gherba Gusztáv mondotta a királyra. Nagy József a zászlóanyára, Lajner Sándor az iparra, Vinter Gusztáv a helybeli jegyzőre, Kocsa Károly ref. lelkész az Ipartestületre mondott felköszöntőt. A banket lelkes hangulatban a késő délutáni órákig húzódott.

Este a táncos ifjuság nagy öröme táncmulatság volt, melyen igen sokan vettek részt. Vidám muzsikaszó mellett hajnalig táncoltak.

Kisjenőről jelentik: A kisjenői iparostársulat szombaton délután zászlószentelési ünnepet tartott. A zászlóanyai tiszteget Wenckheim Frigyes grófné töltötte be, aki helyett Tokai Jánosné, az ipartestületi elnök neje verte be a zászlószegét. Wenckheim László gróf, a kisjenői kerület képviselője is vert be aranyseget a díszes zászló nyelvébe. Délben banket volt. Beszédet mondtak: Tokai János Wenckheim Frigyes gróftól köszö tette fel, Antal József a zászlóanyát, Wenckheim László gróf az ipartársulat vezetését, Édes Elemer főszolgabíró az iparosokat köszöntötte fel. Este koncert volt a polgári körben, amelyen különösen kiváltak Csátary Erzsike zongorával, Hervay Viola énekeszennel és Hegedüs Ferenc, a pécsi zeneakadémia tanára. A szereplők valóban megérdemelt ovációban részesültek pompás produkcióikért. A koncertet hajnalig tartó tánc követte.

E hó 20-án avatta fel gyönyörű új zászlaját a lippai dalkör. Erre az alkalomra megérkeztek az aradi Máv., az aradi vagonnyár, Acsev. szárnyaskerek, temesvári, „Ipar-Összhang”, budapesti „Törökves”, világosi dalosok egylete s a mária-radnai magyar dalár-egyesület, amelynek tagjait a vasárnapi ünnepélyesen fogadták; 19-én este Molnár Gyuláné zászlóanyának s Bolyos Alajos védnöknek az összes dalegyesületek színielőadást adtak, mely alkalommal a legnagyobb sikerrel a budapesti „Törökves” dalegyület sazaradi Máv. és az aradi vagonnyári dalegyületek énekeltek. Kivont a mária-radnai magyar dalár-egyesület is szép énekével. Este ismerkedési estély volt, 20-án reggel pedig Hold Ádám esperes a zászlót ünnepélyesen felszentelte. Este díszhangverseny volt a József főherceg-szállóban, ahol az összes dalárdák legnagyobb elismerésben és ovációban részesültek. De különösen tetszett és zajos tapsokat aratott a világosi dalosok egylete; az aradi vagonnyári dalárda, nemkülönben a Máv. dalárda, a mária-radnai dalár-egyesület és az acsev. szárnyaskerek dalkör általános tetszést arattak. A hangverseny után táncvigalom következett.

Plébános beiktatás Facseten. E hó 20-án, Szent István napján, fényes egyházi szertartás keretében iktatta be Bauer apátkanonok, püspöki megbízásból, Pechtl Ádám facseti plébánost hivatalába. A kinevezési okmányok felolvasása után, mely tartalmu beszéd kíséretében adta át Pechtl Ádám plébánosnak az egyház kulcsait s az evangéliumot. Az egyházi szertartás végétől, Schönfeld László facseti járási főszolgabíró vezetésével, Facset község egész intelligenciája, nemzeti-ségi s vallás különbség nélkül, a facseti róm. kath. hívek nagy részével s a vidékről bejöttekkel, a hivatalába beiktatott, köztisztviselők s közszeretben álló plébános lakásán tiszteltgett, amely alkalommal megjelent Bulos község előjárósága is, hogy lerőjja háláját azon ember iránt, aki 24 esztendőn keresztül volt a bulosi róm. kath. egyház lelkipásztora. Szónokuk egyszerű, de igaz szívből jövő szavai nemcsak az ünnepeit, hanem a jelen voltak szeméből is könnyet fakasztottak.

A facseti nemzeti kaszinó az újonnan kinevezett lelkipásztort tiszteltette a „Magyar király” szálló nagytermében társas vacsorát rendezett, melyen több mint 200-an vettek részt. Schönfeld László főszolgabíró és Vass Ignác járásbíró mondtak felköszöntőket, a plébános érdemeit magasztalta.

Ref. papválasztás Brádon. Konya Dénes ref. lelkész elhalálozásával üresedésbe jött ref. lelkészi állást ma töltötték be Brádon. Megválasztották 15 pályázó közül Berde Sándor kolozsvári ref. seg. lelkészt, a ki tanulmányait úgy a bel- mint a külföldön végezte.

A póruljárt házasságközvetítő.

(Budapesti munkatársunktól.)

Rövid ideig élvezhette csak szabadságát Vermes (Weil) Géza, a ravasz ál házasságközvetítő, mert csak mindössze egy hete, hogy kiszabadult börtönéből. Általában nagyon rövid ideig volt csak szerencséje szélhámoskodnia, mert a rendőrség még eddig minden esetben elcsípte a jeles firmát. Mindig más és más módját eszelte ki a csalásnak. Hol pénzügynöki, hol házügynöki minőségében csapta be embertársait. Vermes ur nem tartozott a közönségesebb emberek fajtájához, ő kiváltképpen mindig nagy fába vágta a fejszéjét, hogy minél több pénzhez jusson. Dolgozni természetesen nem szeretett; hiszen sokkal könnyebb volt hiszékeny embereket becsapni és az így szerzett pénzből uri médrá élni. A kávéházak állandó vendége volt; ott még „nagyságos” urazták is. A lóversenyekről sem hiányzott, ha szabadon volt.

Legutóbb a házasságközvetítésre adta magát. Jó rábeszélőképességével és biztos megjelenésével sikerült befurakodnia a magasabb körökbe is és persze mindig álnév alatt „dolgozott”, hol az egyik, hol a másik családi ügyében. Különösen nem létező partikat ajánlott előszeretettel klienseinek, akik hamis hirdetéseiire jelentkeztek irodájában. Tartott libériás inast is, hogy nagyobb legyen a pompa és az irodája fényesen volt berendezve (hja, ez is az üzlethez tartozik!).

A hirdetések leginkább a külföldi újságokban és a budapesti német lapokban tette közzé. Úgyesen, jól megfogalmazott szövegei direkt a hiszékeny embereknek voltak csinálva.

Mutatóba itt közöljük az egyiket:

Gyáros özvegye

Óhajt másodszor is férjhez menni. Nagyon szép, huszonnyolc éves és 150.000 korona hozománya van. Megkiváncsítik előkelő társadalmi állás. Ajánlatok jeligére a főpostára postarostante címzendők.

Igy aztán természetes volt, hogy sok reflektáns törte magát a szép és gazdag özvegy után. Erre a hirdetésre garmadára jöttek a levelek. Egy másik hirdetésében már egy fiatal leánykáról tesz említést a szélhámos. Az uri leánykának 60.000 korona hozománya van, természetesen szintén elragadó szépség. Siessen tehát az a magas állású uri ember, aki kiakarja venni a részét a földi javakból. Diplomás embereket Vermes ur előnyben részesít. Tudta is, hogy miért! Százával jöttek a reményteljes ajánlatok, amelyekre Vermes ur külön-külön válaszolt. A feleket magához invitálta „további teendők” megbeszélése végett. Amint pedig a reflektánsok őt felkeresték, majdnem mindegyikük — stilszerűen — a verembeházt. Az ál házasságközvetítő a mindenáron házasodni akaró embereknek egy gyönyörű fényképet mutatott meg (talán még ő sem ismerte az eredetijét!) Ez lett volna aszébanforgó menyasszony. Ravasz beszédjének volt hatása; célját elérte: a pályázók legtöbbjéről sikerült Vermesnek néhány száz koronát különböző címen kicsalni. Azután a pénz helyett cserébe terminust adott a feleknek, hogy munkáját megkezdhesse. Mindenkinél azt hazudta, hogy az isteni nő vidéken lakik és el kell utaznia. Ez volt a veszteség! Ugyanis az egyik reflektánsnak kissé gyanús volt Vermes ur és felhívta a rendőrség figyelmét. Egy ügyes detektív osakugyan szemmel tartotta a szélhámost, aki — szerencsétlenségére — épen kocsiba akart szállni. Uglátszik messzi útra készült, mert két hatalmas bőröndöt is vitt magával.

— A nyugoti pályaudvarra! — mondotta hangyag előkelőséggel a kocsisnak. A detektív rögtön utána ment és kileste Vermest, hogy hova akar

utazni. Bécsig váltotta meg jegyét. Itt a detektív jónak látta Vermest letartóztatni. A kellemetlen aktus látszólag kínosan érintette a szélhámost és kézzel-lábbal tiltakozott, hogy neki sürgős utja van és ne tartóztassák őt fel. De ez nem használt. Pár perc múlva már a rendőrség vette véglegesen pártfogás alá Vermes urat. Most egyre-másra jönnek a megkárosított följelentők, akik bizony jól ráfizettek a csaló házasságközvetítő játékaira.

Lelőtt katonarab.

Vadászat a szökevény aradi fegyencre.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Ma a déli órákban az aradi vár területén, közvetlenül a marosparton a katonai őrség lelőtt egy szökevény katonafegyencet. A golyó jobb arcát sértette meg a katonának s most eszméletlen állapotban fekszik a rabkórházban. Délután olyan hírek terjedtek el, hogy a lelőtt fiú meghalt a sebesülés következtében. Mint a legilletékesebb helyről értesültünk, ez nem igaz. A megsebesített rab nem halt meg és sebe nem is halálos természetű.

Az izgalmas rabszökésről és a véres embervadászatról ez a tudósításunk szól:

(Hogyan történt a szökés?)

Ma délelőtt az aradi katonai börtön egyik fegyence, a lopásért és szökésért harmadfél esztendői börtönre ítélt Dombóvári János aradi huszárt egy fegyőr kikísérte a vár felszigetének hátsó, Temesvár felőli részére, ahol a katonaság fűzfavessző telepet létesített. A fűzfavesszőt a fegyencek számára termelik, mert a foglyok egy része kosárfonással foglalkozik.

Dombóvári azért kísérték ide, hogy vesszőt vágjon a kosárfonáshoz. Kevéssel tizenkét óra előtt a raffinált, már többször büntetett rab hangosan kezdett jajveszékálni:

— Jaj, jó uram, — mondta az őrnék — nagyon nagy az én bajom, mert az apám hal-doklik, aztán nekem otthon kellene lenni. Ha haza nem mehetek, akkor az apám kis vagonát széthordják a rokonok és mire én kiszabadulok, nem talállok otthon egy veres krajcárt se.

Az őr leintette a fiut:

— Ne diskuráljon itt, — mondta — mert én nem felelgethetek magának. Különben is tudhatja jól, hogy a raboknak nem szabad az őrkökhöz szólni és nekünk nem szabad a maguk beszédével törődni.

A rab azonban nem tágitott. Sirást szimulált és jajgatva mordította:

— Istenem, ha én most otthon lehetnék. Az egész életem oda lesz, ha az apám meghal, aztán én nem lehetek mellette.

A fiú közben olyan közel jutott az őrhöz, hogy csak a kezét kellett kinyújtani és elérhette őrzőjét. Egy váratlan mozdulattal villámgyorsan megkapta a fegyőr szuronyos puskáját és hirtelen kirántotta kezéből.

Az őr még fel se ocsudott a kellemetlen meglepetés okozta zavarból, s a fegyenc már eltűnt előle. Utána futott, de az ügyes szökevény eltűnt a sűrű bozótban.

(Az üldözés.)

A fegyőr hamar átlátta, hogy itt azonnal cselekednie kell. Mindjárt jelentést tett Németh alezredesnek, a börtön parancsnokának, akinek utasítására őrk állottak a hidakhoz, nehogy a rab ott elmenekülhessen, majd pedig tizenkét tagból álló őrző sietett a szökevény után

a vessző-telepre. Átkutatták a félszigetet és már-már eredménytelenül tértek vissza, amikor az egyik fegyveres katona megpillantotta Dombóvárit a bozótban meghúzódva.

— Állj! — kiáltotta, de a rab gyors futásnak eredt.

— Állj, mert lelőlek, — hangzott a katona kiáltása, de a rab fiú erre sem állt meg. Miután a harmadszori figyelmeztetés is eredménytelen maradt, az egyik katona vállához emelte fegyverét és célzott. A szökevény ekkor már közvetlen a Maros partján volt, majd a vízbe ugrott, hogy a tulsó partra uszszon üldözői elől. A katona elsütötte a fegyvert és Dombóvári a következő pillanatban felfordult a vízben. Aztán összeszedte magát s hasig felállott a vízben és a fejét fogta, közben pedig a vér vörösrre festette körülötte a Marost. Amikor közelebb jutottak a katonák, látták, hogy a fiú jobb arcából patakzik a vér. Nem sok fáradságukba került, hogy kihuzzák a vízből, amelyben térdénállva jajgatott.

— Hová tetted a puskát? — kérdezték tőle.

— Eldobtam a bokorban, — felelte, aztán nemsokára elvesztette eszméletét.

A fegyvert meg is találták a part közelében a bozótban.

A sebesült fiut azonnal beszállították a rabkórházba, ahol még nem tért magához.

(Németh alezredes nyilatkozata.)

Amit főntebb megírtunk, annak adatait magánforrásokból szereztük be. Hiteles adatok végett Németh alezredes, börtönparancsnokhoz fordultunk, aki a következőket volt szíves mondani az izgalmas lefolyású ügyről:

— Dombóvári az őt őrző fegyőrtől elfutott és eltűnt a bozótban. Az őr rövid ideig kutatta, aztán jelentést tett a szökésről nekem s az én intézkedésemmre tizenkét katona indult a szökevény után. Az egyik katona felfedezte a bozótban, amire a rab futni kezdett. Miután háromszori halt! kiáltásra se állott meg, a katona szabályszerűen rálőtt. A szökevény, aki a lövés következtében a vízbe gurult, nem vesztette el eszméletét és oszondben bevárta, míg érte mentek. A golyó a jobb arcát sértette meg, de a seb nem súlyos. Hogy a sérülés halálos volna, arról szó sincs. A szökevényt a rabkórházba vitték.

(Egy szemtanú elbeszélése.)

A rémes jelenet egyik szemtanúja, Jancu Kornél dr. aradi ügyvéd a következőképpen mondja el a szökevény katonarab elfogatását:

— Délben tizenkét óra előtt néhány perccel az evezősegylet csónakházából mentem ki Faragó Alfrédde a Marosra. Mikor átértünk a félsziget partjához, észrevettük, hogy egy őrmester két szuronyos bakával mintha gyakorlatot végeztetett volna. Tréfásan megjegyeztem, hogy azt hiszem, ezeket a katonákat büntetésből hagyták itthon, mert az ezred ma vonult nagygyakorlatra, ezek pedig itt gyakorlatoznak. Tovább eveztünk s a part fölött három, tiztizenöt lépéssel odébb megint három feltűzött szuronyu bakával találkoztunk.

Figyelmessé lettem erre a körülményre s alig haladtunk néhány méternyire, egy altiszt odakiáltott hozzánk:

— Nem láttak az urak a Maros vizében egy megszökött rabot?

— Nem, feleltem én s tartva attól, hogy a közelben felbukkanhat a szökevény s a katonák minden bizonytalanságot utána lőnek, menekülni igyekeztünk a lőtávolságból. Be akartunk evezni a folyó közepébe. Alig tettünk azonban néhány evezőcsapást, fegyverdörrenést hallottunk.

a hátunk mögött. Midőn hátrafordultunk, láttuk, hogy a körülbelül három-négy méter magas partról egy katonafegyenc bukik alá az iszapba, golyótól találva. Nehány pillanat múlva aztán láttuk, hogy egy altiszt leereszkedik a parton s kezénél fogva kihuzza az iszaptól a sebesültet s az üldözésére sietett őrség segítségével a partra viszik.

TORVENYKEZÉS.

§ A Barabás—Kintzig pör. Barabás Béla, mint ismeretes, becsületsértés és rágalmaszás vétsége miatt beperelte Kintzig János földbirtokost a választási harcok idejében egyik munkapárti vasorán mondott beszédében reá vonatkozó kijelentésekért. A járásbíró ág Kintzig Jánost becsületsértés vétségében mondtatta ki bűnösnek és száz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Kintzig a bűnösség megállapítása ellen, Barabás pedig azért fellebbezett, mert a bíróság Kintziget nem rágalmaszásban mondtatta ki bűnösnek. Az ügynek ma lett volna a fellebbviteli tárgyalása, de ezt a bíróság elnapolta, mert a Póstyénben nyaraló Kintzignek az idézést nem lehetett kézbesíteni.

§ Beperelt községek. Steigerwald István pankotai építőmester ma keresetet adott be az aradi kir. törvényszékhez a **nagyhalmágyi járás összes községei ellen**. Keresetében előadja, hogy még 1897-ben a községek megbízásából Nagyhalmágyon járásbírói épületet emelt, amelyet a községek haszonbérbe adtak az államnak. Ebből az építkezésből jár neki még 3878 korona 91 fillér. Kéri a bíróságot, hogy a községeket egyetemleg marasztalja el a fenti összegben. Az ügyben nemsokára megtartják a tárgyalást.

§ Az erőszakos bíró. Petrisor András, Vidra község (Aradmegye) bírája. Ebben a minőségében több ízben visszaélt hivatalos hatalmával, amennyiben azok ellen, akik neki vagy rokonainak tartoztak, minden tárgyalás és ítélet nélkül végrehajtást vezetett. Az aradi kir. törvényszék ma a hatalmával visszaélő bíró **Székelty Ferenc dr. védelme** után száz korona pénzbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

§ Ellopott briliáns. Tavaly augusztus havában Hermann János aradi munkás belopózott Neuman Alfréd gyáros lakásába, feltörte az egyik szekrényt és onnan ellopott egy ezer korona értékű briliánsot. A munkás aztán az ékszer elvitte az Ipar- és Népbank zálogházába és ott elzálogosította. A rendőrségnek, amely helyenkint vizsgálatot szokott tartani a zálogházakban, feltűnt a drága ékszer. Nyomozni kezdtek a dolog után és csakhamar kiderült, hogy az ékszer az elzálogosító Hermann János Neuman Alfrédétől lopta el. Hermann ügyét ma tárgyalta az aradi királyi törvényszék és **Pogonyi Nándor vádbeszéde** után egy hónapra fogházra ítélte a vádlottat.

§ Letartóztatás tiltott műtét miatt. Engelhardt Anna gyoroki cselédleánynak viszonya támadt egy odaváló ifjával. A szerelmi viszonynak következménye lett. A lány többször panaszkodott ismerőseinek, hogy szeretne ettől megszabadulni s érdeklődött aziránt, vajon ki volna hajlandó rajta megfelelő operációt végezni. **Ruszanda Léna** gyoroki szakácsnő ajánlatára Engelhardt Anna elment Ruszanda Flórika nevezetű tudósszonyhoz, aki híres volt arról, hogy szerencsétlen leányokat megszabadított szegyenüktől. A cselédleány 7 koronát adott át Flórikának, aki operációt hajtott végre rajta. A műtét közben megjelentek a háznál a esendőrok, akiket valaki időközben értesített s tettenérték a tiltott műtétet végző asszonyt és a leányt, akik nem is tagadták bűnüket. Mind a kettőjüket letartóztatták. A vizsgálat megindult s mint hallatszik, még tizenegy leányt

nyomoztak ki, akik szintén igénybe vették Ruszanda Flórika jótévi operálását. A bűnös nőket ma bekísérték az aradi királyi ügyészséghez.

Amiről beszélnek.

— Diplomás nagykereskedő. —

Egy igen jőnévű aradi ügyvéd a napokban kitörölteti magát az ügyvédi névjegyzékből, hogy egy másik névjegyzékbe vétesse fel magát: kereskedő lesz. Belép az apja üzletébe, egy félszáz év óta virágzó nagykereskedésbe és örökre búcsút mond a sommás kereseteknek és a kielégítési végrehajtási kérvényeknek. Ő, aki eddig az igazságot mérte a perlekedő emberiségnek, a cukrot, a kávé és a törött borsot fogja mérni ezután és kiváló ékesszólását, amelyet eddig azoknak a feleslegére használt, akik rossz fát tettek a tüzre, ezután arra fogja fordítani, hogy a fakerti Groszt, meg a pécskai Steinert még egy szállítmány petrolum és még egy hordó kocsikenőcs megrendelésre bírja rá.

No, nem egészen így áll a dolog. Az ügyvéd ar nem fogja mérni a borsot és több mint bizonyos, hogy a fakerti Groszt és a pécskai Steinert is át fogja engedni a cég prokuristájának. Amin nincsen is semmi kivetni való. A modern üzlet, még pedig a nagykereskedés túllépte már azokat a kereteket, hogy a főnöknek okvetlen kezét kell szorítani a falusi kiskereskedővel, miközben b. nevének egészsége felől tudakozódik. A modern üzlet vezetése éppenannyi, esetleg több céltudatos vezetést és szellemi erőfeszítést követel meg, mint egy ügyvédi iroda, a produktivitás, a termelékeny munka szempontjából pedig határozottan felette áll.

És éppen ez az, amiért ez az elhatározás feltétlenül szép és díszeteket érdemlő, mert olyan ideált valósít meg, amely a külföldön már régen realizálódott és megteremtett a kereskedelemben egy olyan típust, amelyre mindenki csak tisztelettel és elismeréssel néz fel. Megteremtette a művelt, képzet, minden irányban tájékozott, világlátott modern kereskedőt, akinek a nézőköre nem merül ki az üzleti áruk számontartásában, a stornóban és a fakturálásban, de kitekint a boltajtón kívül is és nem csupán az üzleti hasznot tekinti a világon elérhető örömei teljességének. Hogy a magyar kereskedelem nem részesül olyan tiszteletben és megbecsülésben, mint ahogyan megérdemelné, annak oka egyedül a kereskedői elem egyrészében rejlik, amelyre intelligencia és műveltség megszerzése dolgában még nagyon sok feladat vár.

A lateiner elem tulprodukciónak, amely különösen az ügyvédi pályára tödulők közt, érezteti hatását — kezd mutatkozni az eredménye. Hogy ez az eredmény, ha a jelenlegihez hasonló formában ütközik ki, csak üdvös lehet, azt nem kell bizonyíttatni. A legőszintébb elismerés illeti meg a jelen eset szereplőjét, aki éppen ezzel az elhatározásával tesz intelligenciájáról és lelki műveltségéről tanulságot. Kíváncsok volna, hogy sokan kövessék példáját. De legalább is azok, akiknek az édes apja valamely virágzó kereskedés tulajdonosa.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Vidéki Nyomdatu'ajdonesok Országos Szövetsége e hó 20-án közgyűlést tartott, amelyen az igazgatóválasztmány rendes tagjai közé beválasztották **Boros János** nyomdaigazgatót, a számvizsgáló bizottságba pedig **Kalmár Nándor** nyomdatulajdonost.

Tűzvész Forrainagyiratoson.

Leégett házak. — Elpusztult termés.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Arad, augusztus 23.

Nagy tűz pusztított ma délután az aradmegyei Nagyiratos községben. Eddig ismeretlen okból az egyik gazda udvarán meggyulladt egy buzaasztag, amiktől néhány perc alatt lángra lobbantak a szomszédos házak és asztagok is. A községben a tüzet jelző kongatásra óriási pánik tört ki és nem aseptalanul, mert az élénk szél mindenfelé hordta a tüzes pernyét. Az első percekben fej nélkül szaladgáltak az emberek nem tudták mitevők legyenek. Mindenki a maga házáért, természetét iparkodott védeni. Ebben a fejtelenségben történt az, hogy a tűzvesztről rémes hírek terjedtek el mindenfelé. Szerkesztőségünknek is olyan jelentést adtak le, hogy az egész község lángokban áll. A rémes hírre tudósítónk kiutazott a helyszínére, de itt konstataálta, hogy bár a kár óriási, a tűzvesztről közölt hírek túlzottak voltak.

A tűzvesztről következőkben számol be kiküldött tudósítónk:

A tűz délután két óra tájban keletkezett. **Andó János** jómódu gazda udvarán kigyulladt egy szénasztag. A tűz az élénk szélben hirtelen gyorsasággal terjedt. Először kigyulladt a gazda háza is, majd a tűz tovább harapózott a szomszédos házakra és buzaasztagokra is. Özv. **Fodor Jánosné**, **Mari Mátyás** és **Kiss Jánosné** házai és melléképületei, továbbá **Kiss János** és özv. **Verba Jánosné** termése hamarosan lángban állott.

A tűz az egész községben nagy rémületet keltett elő. A harangkongásra hazasiettek a mezőn dolgozók és kiki a maga házáért, vagyonaát iparkodott megóvni a fenyegető veszélytől. Később **Zachariás Árpád** kurtiosi jegyző és **Koroneczsny** segédjegyző mekerkezése után ezek vezetésével megindult az oltási, illetve a lokalizálási munka. Hamarosan megérkezett a helyszínére a kurtiosi, dombegyházi és kisiratosi önkéntes tűzoltóság és a lakossággal együtt vállvetten dolgoztak a tűz lokalizálásán. Ez megtesztelte munka árán nemsokára sikerült is, amiben nagy része van a házak között lévő terebélyes fáknak, amelyek az óriási hőségtől elszáradtak ugyan, de a tűz továbbterjedésének némi akadályul szolgáltak.

Ezenközben két baleset is történt. **Kállay Mihály** az egyik ház tetejéről a tüzes pernyét akarta lekotorni. A ház menyezete leszakadt és a legény a tüzes gerendák közé esett. Karján és combján oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy eszméletlenül huzták ki az elégett ház romjai körül. **Fodor Jánosné** pedig aludt a lakásában és nem vette észre a tüzet, csak mikor már a lakása ajtaja is égett. Ijedt sikoltozására néhány bátor férfi az égő ház ablakához férközött és ezen keresztül kiszabadították az asszonyt kis gyermekével együtt. Ekközben azonban az asszonynak egy gerenda esett a fejére, amiktől eszméletét veszítette. A sebesülteket **Veil Izsó dr.** dombegyházi orvos részesítette első segélyben. Az orvos ugyanis a tűzvész hírére azonnal kiment a helyszínére.

A lakosság és a környékbeli tűzoltóság munkája mellett véletlen szerencse, a szél csillapodása mentette meg a községet attól, hogy az izgalom első perceiben keletkezett túlzott hírek valóra nem vártak, mert a kigyulladt gabonaasztagok még esze is hatalmas lánggal égtek, de a tűz s pernye a tűz körül a széles körben hamarosan lezállott.

Hogy mi volt a tűz oka, azt a megindított vizsgálat lesz hivatva kideríteni. Ez fogja pontos-

szan a szenvedett kárt is megállapítani. Most csak hozzávetőlegesen lehet a tűz pusztítását felbecsülni. A leégett négy ház és az elpusztult háromezer kereszt buza hozzávetőleg negyven-negyvenöt ezer korona kárt jelent. A kár nagy része különben biztosítás folytán meg fog térülni.

A legboldogabb ember.

— Tisza István és Tóth Imre. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Ha Arad hatvanezer lakosát egyenként meg-szavaztatná valaki arra a kérdésre, vajjon teljes-e a boldogságuk, akkor valószínűleg csak egy ember felelne határozott igennel. Ez Tóth Imre, a Hazám kávéház tulajdonosa, ma talán a legboldogabb teremtménye az Istennek. Ami embernek a legdrágább, ami a legnagyobb kincse, élete derűjének legfőbb feltétele, emberi mivoltának alapja, az most Tóth Imréé.

Ez a derék ember ma újra lát, élvezi a nap-sugarak aranyos színét, mosolyogni tud, ha nevető arcok veszik körül, megtudja különböztetni a világosságot a sötétségtől. Az orvosi tudomány feltárta örökösnek látszó börtönének ajtaját, szépen kézen fogta az ólomkamráknál is mélyebb mélységbe taszítottat, felvezette a napvilágra, a szabadságra. Minek az élet, minek a kincs, ha a szemek világát örökös éjszaka borítja?

És Tóth Imre most boldog, mert a másod-szori orvosi beavatkozás újra visszaadta őt az életnek, melyet az ember még akkor is gyönyörűsége-sen szépnak lát, mikor mindkét szeme ép és egészséges. Hát még ha vak-sággal van megverve?

A bályog lebulott szeméről és orvosa tilalma dacára a gyenge, megoperált szemével tízszer, százszor elolvassa és könnyeivel áztatja — Tisza István gróf levelét. Ez a levél, a szeme világa mellett a szeme fényessége.

Mert tudni kell, hogy Tóth Imre boldogságában Tisza Istvának igen nagy része van. Tóth Imre uram ugyanis hallott arról, hogy Magyar-orazságnak ez a nagy fia, dacára szembajának, ember feletti erővel türi a munkát és ha arról van szó, hogy dolgozni kell, akkor semmi sem tudja őt visszatartani a dologtól. — Ha ennek a hatalmas, nagy urnak így megtudták gyógyítani a szemét a tudósok, akkor azok bizonyára igen nagy tudósok lehetnek. Így gondolta el ezt Tóth Imre uram és vak szemében higylt a remény sugára. Élete párját írásra fogta és diktált neki egy levelet — Tisza Istvánhoz.

Nagyon szépen megkövette Arad város képviselőjét és Tóth Imrének könnyeitől áztatott papi-roson elpanaszolta az ő szomorú életét, keserves sorsát. Nekibátorodva aztán arra kérte a kegyel-mes urat, hogy írja meg neki, vajjon melyik or-vos keze adta vissza a szemvilágát, mert ő azt felakarja keresni, talán annak kezét több szerenose vezeti, mint egy másikat, akinek műtete nem si-került.

Postafordultával megérkezett Gesztől a vá-lasz.

— Nagyon szívesen állok az ön szolgálatára — írta Tisza István. — Minden erőmből azon le-szek, hogy szemvilágát visszanyerje. Néhány nap múlva Bécsben leszek, jöjjön fel akkorra Tóth uram is és akkor együtt elmegyünk ahhoz az or-voshoz, aki isten segítségével visszaadta a szemem látását. Renábe fog jönni bizonyára a dolog, mert írásából látnom, hogy ugyanaz a baja, mint volt nekem. Leveléből ugyan nem veszem ki, vajjon önnek van-e kellő anyagi ereje ilyen műtét végre-hajtásához. De ez önt egy pillanatig se aggasza, mert én szívesen rendelkezésemre bocsátom a szük-séges összeget. Így írt Tisza István Tóth Imrének.

Nem kérdezte kicsoda, nem tudakolta, milyen a hita, nem volt még arra sem kíváncsi, vajjon sza-vazó-e vagy pedig záptojás dobáló, csak azt tudta, hogy szenvedő polgártársa.

Tóth Imre azonban a mondott napra nem ju-tott el Bécsbe. Néhány napi késedelem után ült vonatra és sietett ahhoz az emberhez, akinek keze-nyomán az ő új életének forrása volt megnyilando.

Mikor beállított az orvoshoz és megmondotta, hogy ő kicsoda és mi járatban van, így szólt a doktor:

— Ismerem nraságodat és a baját is. Itt járt néhány nap előtt Tisza István gróf, aki elmon-dotta, hogy ön elfog jönni a klinikámra. Hát csak érezte jól magát nálunk, mert mindene meg lesz, amit szája, de meg az is, amit a szeme ki-ván. Megoperáljuk és azt hiszem sikerülni fog épen úgy mint Tisza István ónagyméltóságánál sikerült.

Tóth Imre nem tudott hova leülni az öröm től. Tisza István ime eljárt az ő nagy keserves bajában és egyengette az útját annak, hogy ő visszanyerje a szeme látását!

Az operáció sikerült. Tóth Imre ma a legbol-dogabb ember. Ha valaki még boldogabb lehet mint ő, úgy az Tisza István lehet csak, akinek nemes szíve megérezte, hogy ezt az aradi polgárt az ő ideálisan gyönyörű cselekedete állíthatja a boldog emberek sorának legelejére.

A Nemzeti Kaszinó Erődy ellen.

A marosvásárhelyi botrány fejleményei.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 22

A marostordai becsületbiróság ítélete sok-kal nagyobb hullámokat vert fel, mint ahogy hitték. Nem oly kis jelentőségű dolog ez, mint aminőnek az első perben indult. Nem egy em-berről van itt szó, de világnézetek összeasa-pásáról.

Khuen-Héderváry gróf és a marosvásár-helyi népgyűlés rehabilitációja után ma meg-szólalt a Nemzeti Kaszinó, a magyar ariszto-krácia képviselőtestülete és a miniszterelnök fejét követeli, mert a becsületbiróság ítéletét nem re-spektálta.

Egy nem mindig megbízható fővárosi esti-lap szerint az Erődy-ügy fejleményei a kö-vetkezők:

(A becsületbiróság levele.)

Tudvalevőleg Brada Sándor dr. és Varga Lajos dr. augusztus 15-én értesítették Károlyi Gyula grófot, hogy a becsületbiróság döntését nem vehetik tudomásul. Ezt a levelet, amelyet valamennyi lap közölt, Károlyi Gyula nem kapta meg. A becsületbiróság tagjai e hó 20-án a következő levelet intézték a segé-dekhez:

Tekintetes

Brada Sándor dr. és Varga Lajos dr.
uraknak

Marosvásárhely.

Uraságtok aláírásával a lapok a leg-nagyobb részében 1910. augusztus 16. és 17-én megjelent egy Károlyi Gyula grófhhoz, mint a becsületbiróság volt elnökéhez címzett levél. Ez a levél máig sem érkezett meg Károlyi Gyula gróf kezéhez. Uraságtok által a hírlapi közlések meg nem cáfolattak, így azokat Uraságtok által eredőknek tekintjük, minek folytán kijelentjük, ez előttünk érthetetlen le-velükre hivatkozással, hogy Uraságtok előze-tesen és felétlenül alávetették magukat a be-csületbiróság határozatának. Válaszunk tehát más nem lehet, minthogy becsületszavunk e tárgyban titoktartásra kötelez. Budapest, 1910.

augusztus 20. Károlyi Gyula gróf, Teleky Samu gróf, Fejérváry Jenő, Bánffy Mik-lós gróf, Rohonczy Lőrinc.

(A Nemzeti Kaszinó állásfoglalása.)

Ugyanezok a fővárosi estilap értesülése szerint tizenhat főispáa, valamennyien tagjai a Nemzeti Kaszinónak, közölték Khuen gróf miniszterelnökkel, hogy tisztükről lemondanak, ha Erődy megmarad Marostordamegye főis-páni székében.

A Nemzeti Kaszinóban állandó és nagy izgalom uralkodik az Erődy-ügy miatt. Ma estére várják Andrassy Gyula grófot, akit egye-nesen ezen affár miatt cítettak haza táviratilag. A kaszinó választmánya fog a dologgal fog-lalkozni. Hír szerint ez a határozat kedvezőt-len lesz Erődyre nézve. Mást is beszélnek. A választmány tagjai állítólag felfogják szólítani Khuen gróf miniszterelnököt, hogy mondjon le választmányi tagságáról, mert különben va-lamennyien lemondanak tisztükről.

József főherceg a déli órákban a kaszinó-hoz hajtatott és sokáig elbeszélgetett a tagok-kal. Hír szerint a beszélgetés tárgyát csak az Erődy-affér képezte.

Kikérték Justh Gyula véleményét is, aki így nyilatkozott a dologról:

— Csupán a lapokból ismerem ezt az ügyet. Helyesen közölték e a lapok a tényál-lást vagy sem, nem tudom. Az bizonyos, ha valaki aláveti magát a becsületbiróság ítéleté-nek, úgy respektálnia kell akkor is, ha ez rá-nézve kedvezőtlen. Respektálni kell ezt Erős-dynek, sőt Khuen grófnak is. A becsületbiró-sági ítéletet nem lehet megváltoztatni fegyelmi bírósági határozattal, sem pedig kireparálni.

(Fejérváry báró és Károlyi gróf.)

A lapok egyrésze azt írta, hogy Károlyi Gyula gróf levelében magyarázatot kért Fejér-váry Géza bárótól állítólagos nyilatkozatáért, mely a becsületbiróság ellen irányult. Ez a hír nem felel meg az igazságnak, de igaz az, hogy Károlyi gróf megárogatta Fejérváry bárót és hosszasan elbeszélgetett vele.

(Támadás Károlyi gróf ellen.)

Az Erődy-Dasy-ügy becsületbiróságának elnöke, Károlyi Gyula gróf volt aradmegyei főispán ellen most különböző támadó közlemé-nyek jelennek meg. Legutóbb egy szegedi lap-ban Szavu Konstantinnak, a Tribuna volt strohman szerkesztőjének, a jelenleg államfog-házban ülő eicsapott tanítónak egy levele látott napvilágot. A nemrég még katonai fogházban ült Szavu elmondja ebben a levélben, hogy voltaképpen Károlyi Gyula gróf nem is lehet becsületbiró, mert a grófnak elintézetlen ügye van — vele. Ezzel évvel ezelőtt ugyanis a Tri-bunában megszólalt a némaszka című cikk je-lent meg, amelyben Károlyit, mint Aradmegye főispánját súlyos támadás érte. Ezért a gróf lovagias elégtételt kért a Tribuna akkori felelős szerkesztője, Szavu Konstantintól, ő azonban kijelentette, hogy lovagias elégtételt nem ad, hanem a főispán forduljon a sajtóbíró-sághoz. Ezt a tanácsot Károlyi meg is fogadta és saj-tópórt indított a Tribuna ellen. A nagyváradi vizsgálóbíró ekkor kihallgatta Szavut, aki ekkor már megvált a Tribunától. Szavu kijelentette, hogy a cikket nem ő írta s nem is vállal érte felelősséget. Minthogy pedig a cikk szer-zőjét nem sikerült kideríteni, a nagyváradi eskádszék legközelebb a Tribuna kiadótulaj-donosát fogja felelősségre venni.

HIREK.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 23-án az időjárás: sok helyütt csapadék, zivatarok, később hűvösebb.

— A király köszönete népeinek. Budapestről jelentik: A hivatalos lap holnapi száma a következő legfelsőbb királyi kéziratot közli: Kedves Khuen-Héderváry Károly gróf! Születésem nyolcvanadik évfordulója alkalmából országaim minden részéből számtalan szereneshívókat és hű ragaszkodás bizonyítékát vettem, amelyek összes népeimért egyformán melegen dobogó szívemet mélyen meghatván, őszinte örömmel töltötték el, amiből újabb erőt meríthetek a jövőre. Hosszu életemben az égtől nyújtott oltalomért és támogatásért érzett hálámmal forró imáim szállnak fel a mindenhatóhoz, hogy országaim összes lakosainak szentelt működésemtől a jövőben se vonja meg szent áldásait. Azoknak, akik rólam e napokban megemlékeztek, szívem mélyéből mondok köszönetet és megbízom Önt, hogy ezt nyilvánosságra hozza. Ischl, 1910. augusztus 21. I. Ferenc József s. k. Khuen-Héderváry Károly s. k. Ugyanezt a legfelsőbb kéziratot intézte a király Biezerth báró csztrák miniszterelnök-höz is.

— A Nobel-díj nyertese — Vilmos császár. Stockholmból jelentik: A Nobel-alap ezidei békédíját Vilmos német császár kapja meg. A 124000 koronás díj azért jut a német császárnak, mert Bosznia annexiója alkalmából ő akadályozta meg az osztrák-magyar monarchia és Szerbia között kitörőfélben volt összeütközést.

— A király vadászata. Ischlból jelentik: A király ma délután vadászaton volt az Ischl melletti erdőben. A vadászatot elrontotta a hirtelen támadt zivatar, amely a király villájában is majdnem szecesszerűséget okozott. A villám ugyanis belesapott a villába, de kárt nem tett benne. A király a zivatar dacára is kitartott leshegyén, de a vadászat eredménye nagyon gyenge volt. Ötven óra tájban teljesen átázva, nyil. kocsin érkezett vissza az ischli villába.

— A bajor herceg autóbalesete. New-Yorkból jelentik: Ferenc József bajor herceg két hölgygel, továbbá Roosevelt Alice-szal, valamint ennek férjével, Longworth Miklós szennel autóbalesetben halt meg. Egy mekka-karavánjánál a herceg autója összeütközött Aster milliárdos autójával, aki teleg anyjához Horfordba sietett. A két autó oly hevesen ütközött össze, hogy a herceg autójának darabokra tört, a benne ülők kiestek, s valamennyien megsebesültek. A sebesülések azonban csak könnyebb természetűek.

— A bolgár trónörökös eljegyzése. Szófiából jelentik: Ferdinand és Nikita cettinjei trónörökös szöke fog kerülni Boris trónörökös házassága. Ferdinand montenegrói hercegnőt szeretne Boris feleségének, minthogy a bolgár trónörökös nagyon fiatal, egyelőre várni fognak néhány évig.

— Eszterházy Miklósné hercegnő temetése. Sopronból jelentik: Fényes papi legéldetlenné a délután helyezték örök nyugalomra Eszterházy Miklósné hercegnőt. A hercegasszony temetésén megjelent I. a. e. a hercegasszony és Gabriella hercegnő, több herceg és igen sok magnás. A hercegasszony körülbelül ötven-ecer főnyi tömeg kísérte ki a temetőbe.

— Kozma Andor — képviselő. Liptószentmiklósról jelentik: A lipítószentmiklósi kerület képviselőjévé ma délelőtt egyhangúlag Kozma Andor nemzeti munkapárti választották meg. Előjelöltje nem volt.

— Tisza István a községi segédjegyzőként. Póstyénből jelentik: Tisza István gróf a segédjegyző és községi alkalmazottak országos egyesületéhez a következő levelet intézte: Igen tisztelt uraim! Köszönettel vettem és érdeklődéssel olvastam a segédjegyzők országos egyesületének hozzám intézett levelét. Talán felesleges munkát végeznek, amidőn biztosítom, hogy a községi jegyzők és a jegyzők mellett működő községi alkalmazottak munkásságának nagy fontosságáról és tarthatatlan állapotuk orvoslásának sürgősségéről meg vagyok győződve. Hiszen az 1904. évi 11. t.-c. ben akkor tettem meg első szerény lépésemet ebben az irányban, amikor valóban nagyon kevés ember gondolt még e problémára. Ha az események meg nem gátoltak volna benne, a kérdés már rég megoldódhatott volna. Ma, fájdalom, a könnyelműen elrontott pénzügyi helyzet óriási akadályokat állított annak útjába. De tudom, hogy a jelenlegi kormányban meg van a komoly szándék a tarthatatlan helyzet orvoslására és bizom, hogy helyes pénzügyi politika által megfogja újból teremteni az orvoslás anyagi feltételeit. Legyenek meggyőződve, hogy a legnagyobb ügybuzgalommal fogok közreműködni a mielőbbi teljesülés érdekében.

— Feloszlattott tartománygyűlés Zággrából jelentik: A ban ma délelőtt a Városháza ragy-termében föltett kalppaggal és baldachin alól felolvasta az egybegyűlt képviselők előtt a tartománygyűlést feloszlató királyi kéziratot. Az új választás híre szerint november első felében lesz, a reformált választójog alapján.

— Az aradi sorozásek eredménye. A katonai sorozó bizottság, mely Kádás Kálmán főjegyző és Baldessori Arur alezredes elnöklété alatt működött, ma fejezte be munkáját. A véderő köteles évfolyamokból összesen 768 állításkötelesnek kellett volna megjelennie a bizottság előtt de százhetvenötön részint igazoltan, részint igazolatlanul távol maradtak. Legtöbb el távozt az első korosztályba tartozik. A sorozás eredménye közepesen jó. Az első korosztályba tartozó 385 egyén közül alkalmas lett 102, alkalmatlan 163, fegyverképtelen 9, a többi távol van. A második korosztályból 184 egyénnek kellett volna a katonai mérték alá állania. Besoroztak 20-at, visszavettek 109-et, fegyverképtelenné találtak 6-ot. A harmadik korosztálybeliek közül — 199-en voltak, alkalmasnak nyilvánított a bizottság 26-ot, fegyverképtelenné 82-ot. A hadtest területén folyó sorozásek befejezte után határozzák meg a hadkiegészítő parancsnokságok, hogy kit helyeznek póttartalékba. Ez néhány aradi besorozottra ez évben azért igen nevezetes esemény, mert megtörtént az, hogy betzakodva magas sorszámban és abban, hogy a harmadik korosztályból már csak kevés ember szükséges a kivetelt kontingensre, elmulasztották többben még az önkéntesi jogaik érvényesítéséhez szükséges iratok beterjesztését is. Ez által annak a végzetes bajnak nézhetnek elé, hogy egy év helyett esetleg három esztendőig kell katonáskodniuk, ha csak a körülmények szerencsés alakulása következtében nem kerülnek a póttartalékba.

— Elutasított gyógyszerári kérvények. A belügyminiszter értesítette a város közönségét, hogy a tizenegyedik gyógyszerár felállítására iránt a törvényhatóságok beadott és annak elutasító határozata után felekezés útján hozzá jutott kérvényeket elutasította.

— Ellopott erődlési tervek. Rómából jelentik: A Magdalena-erősségre betörték és jelentékeny összegű pénzt, az erősség terveit s mozgósításra vonatkozó terveket loptak el. Szigorú vizsgálat indult meg a tettesek kinyomozására.

— Angol, japán és amerikai unitáriusok Aradon. Érdekes vendégek lesznek, habár csak átutazóban is, holnap délután Aradon. Mintegy 80—100 főnyi angol, japán és amerikai főúr, egyetemi tanárok, főpapok, ügyvédek, orvosok stb. érkeznek nejeikkel együtt Déváról délután 4 órakor különvonattal a néhány pernyi itt időzés után Budapestre mennek. A pályaudvaron az aradi unitárius egyházközség nevében Bedő Árpád dr. üdvözlö az unitárius vendégeket, mint egyházi főtanácsos. Budapesten Székely Ferenc dr. igazságügyminiszter fogadja a díszes tudós társaságot, mint az unitárius egyház egyik főgondnoka. Az illuszris vendégek az unitárius vallás alapítója, Dávid Ferenc 400 éves születése évfordulójának Kolozsvárt e hó 20—21-én rendezett nagyszabású jubileumára, valamint a szabadgondolkodók berlini világkongresszusára jöttek és most Budapesten, Zággrában és Fiumén át haza mennek.

— A kulturpalota építése. Holnap délelőtt tíz órakor a gazdasági szék ülést tart, a melyen felbontják a holnap lejáró építési pályázatra beérkező ajánlatokat. Edig csak az idegenből pályázók ajánlatai érkeztek be, az aradi vállalkozók holnap reggel nyújtják át pályázataikat.

— Gyujtogató örültek. Kiskunfélegyházáról jelentik: A város tulajdonában levő szegényház, amelyben aggodat és elmebetegeket ápoltak, ma délután kigyulladt. Az ápolatkat sikerült az égő intézetből kiszabadítani, de hat elmebeteg megszökött. A városban az elmebetegek szökése nagy izgalmat keltett. Azt hiszik, hogy a szegényháza az elmebetegek gyujtogatá fel, hogy megszökhessenek.

— A háziezred gyakorlatai. A 33. gyalogezred legénysége Barbini Sándor ezredes vezényletével ma reggel 5 órakor indult el az ősi hadgyakorlatokra. Az első állomásuk Világos volt, ahova délelben érkeztek. Déután markirozott ellenség ellen útáozetet folytattak. Reggel Magyaradon át Ternovára, onnan Agri-szon keresztül Buttyinba mennek. Ott a szegedi 46-ik gyalogezreddel szembe kerülnek és négy napon keresztül dandargyakorlatokat tartanak. A két ezred 34-ik gyalogdandárra egyesül és szeptember 1-én Balényes felé indul. A hadoszálygyakorlatok Belényes és Szaj községek között lesznek, még pedig Grünweig Árhur altábornagy parancsnoksága alatt. A hadoszálygyakorlaton résztvevő 22 említett két ezredet kívül a nagyvár-di 101. gyalogezred három zászlóalja és a 37-ik gyalogezred egy zászlóalja. Ezekhez csatlakozik a hadosztályhoz tartozó összes tüzérség és lovasság. Körülbelül tizenketezer ember lesz együtt a napig tartó hadjátékban. A gyakorlatok szeptember hatodikán érnek véget. A hadgyakorlatokra indult háziezred legénysége három zászlóaljból és két gépfegyver osztályból áll. A gyalogsághoz csatlakozik még a szekeresz különítmény és ezutal először a mozgókonyha. A hadvezetőség tudniillik most próbálja ki a mozgókonyha hasznosságát. Minden zászlóalj mellé két kocsi osztanak be és a gyakorlatok alatt ezek gondoskodnak a legénység élemezéséről. A csapatok a legmodernebb felszereléssel vannak ellátva. Az egymásközi hírszolgálatot tábori telefon és távíró fogja közvetíteni. Magukkal visznek különböző optikai készüléket; egy fényező készüléket, amely a csapatok éjszakai gyakorlatai alkalmával nagy fontossággal bír.

— Gyermekrontó brádi bányász. A radnabucsu napján a musztári aranybányából többet zárandokoltak el Máriadnára, de mire hazatértek, kínos meglepetés érte egyik-másik anyát, mert kis leánygyermeküket betegen találták. A gyermekek nem mertek szólni, a szülők azonban orvoshoz fordultak, aki megállapította, hogy 3 kis leány ellen erkölcselen merényletet követett el Florea Juon ércfejtő. Állítólag 20 gyermeket rontott meg. A gonosz ember ellen megindították az eljárást. A körösbányai járásbírósfogházába szállították.

— Kaltenleutgebenben a Winternitz dr. egyetemi tanár, adv. tanácsos vizgyógyintézetében, mint minden évben, ez idén is az ünnepélyek egész sorozatával ünnepelték a felsőbb születésnapját. Az ünnepélyek sikere érdekében úgy ezen különösen hírnévnek örvendő intézet igazgatósága, mint az ott időző fűrdővendégek közreműködtek. Az ünnepélyek sorát egy jótékony tombola nyitotta meg, a melyet este követett az intézet színházában. Az ünnepélyek fénypontját a következő nap délutánján rendezett gyermekbál, s az utána következő „Jubileumi bál” képezte. Az ünnepélyeken résztvettek: Serényi Béla gróf földm. miniszter, Lobkowitz hercegné, Avarna herceg, olasz nagy követ, Attems Gyula gróf és családja, Liebig Ottó gróf, lovag Offenheim Vilmos, Kalantarow család Tiflisből, Festetics Tasziló gróf, Goldberger báróné, Tedeschi család Kairóból, a sternecki Daubletsky család, Salamon Géza, Szivák Imre dr., Bolza Pál gróf és neje, Pretis báróné, Bauoum család Alexandriából, Polyák Béla és családja, Forinyák tábornaszernagyné, Athanasovici dr. és családja Bukarestből, Purgly Elza, Davidoff ezredes Odessából, Gandolfi család Buenos-Ayresből stb.

— Felsőbb leányiskolai növendékek igazgatósága által előírt tankönyvek Klein könyvtárrészedésében kaphatók. 6851

— Megvert merénylő. Mondruk István iparossegéd iszákos, rabiatús természetű: a javító intézeti nevelés se tudta megváltoztatni, mert mióta az aszódai javító intézetet elhagyta, na gyon gyakran meggyűlt a baja e miatt a rendőrséggel. Szombaton is részegen tért be a Szent Pál-utcai Vadász-kávéházba és ott italt kért. A tulajdonos Schwartz Gáboré a legény kívánságát nem akarta teljesíteni, sőt felszólította, hogy menjen haza aludni. Mondruk ezen annyira felbőszült, hogy rárohant az aszönyra, ütötte, verte, leteperle a földre és a ruháit leszakgatta. Az aszöny segítség kiáltására összefutottak a szomszédok. Kiszabadi tották az aszönyt a legény kezei közül, majd nekiestek a részeg embert is alaposan megverték. Mondrukot a rendőr a városházára kísérte, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről s az eljárást megindították.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban augusztus hó 22 én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Morgován György fuvarosnak Aurélia nevű leánya, Péter Kálmán asztalosnak Emil nevű fia, Bors Sándor kárpitosnak Sándor nevű fia, Matuschek József kötélgyártónak Iván nevű fia, Ponta Jakab szabónak József nevű fia, Martin Aladár fodrásznak Lajos nevű fia, Alfrandy Jakab ügyvédnek Margit nevű leánya. Meghalt: Mojszin Lajos 58 éves megyei díjnok, Liszavets Mihályné 64 éves magánzónő, özv. Hübner Ferencné 69 éves magánzónő, Tyeorán Ivánné 28 éves napszámosnő. Házasságot kötött: Dörre Jenő máv. m. ruhák Fekete Kornéliával, Vozár Pál napszámos Sándor Máriával, Gál Bálint földműves Darabos Juliannával.

— Náder J. késműves Arad. (Minorita palota.) Borotvák, ollók, zsebkések gyári rak-tára. 1831,

— Szeptember hó 3 án, szombaton nyílik meg Deutsch Sándor táncintézete az Ipartestület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet Bercsényi Miklós-utca 18 sz. alatt. Külön kereskedő-, diák- és iparos-kolon. Külön órák úgy háznál, mint a táncintézet helyiségében. Szeptember 4-én, vasárnap délután és este ösmarkedési összejövetel. Szíves pártfogást kér Deutsch Sándor, okl. táncitanító. 8147

— Üzlet mint látványosság. Arad város lüktető üzleti életébe új szint, világvárosi jellegű hozott az Arad-Csanasai-Gazdasági Takarékpénztár monumentális, Arad város legszebb palotája. Ez új palotában már megnyílt Singer Sándor agilis modern kereskedő látványosság számba menő női divat és kelengye áruháza. A divat legújabb szeszenciál művészi elrendezésben pompáznak a párisi mintára készült kirakatokban és bent az áruházban meglepi a látogatót az előkelő ízlés és művészi gondnal megkonstruált berendezés. Fehér tónus dominál a hatalmas méretű áruházban, művészi faragványú árkaék húzódnak végig a terem felső részein, melynek oszlopai alatt vannak elhelyezve a raffiniált ízlésű divat-ékek, a fantázia ragyogó megnyilatkozásai. Singer Sándor új divat-áruháza mint látványosság is a legvonzóbbak egyike és mint divatirányítót méltón illeti meg a világvárosi jelző. 3164

— Tankönyvek (újak és használtak) beszerzésére legmegelőzhetőbb cég, Kerpel László könyvkereskedése. 3227

— Iskolába járó tanulók szüleinek figyelmébe ajánljuk, hogy gyermekeik részére szükséges iskolakönyveket és tanzsereket már most szerezzék be. Az intézetek igazgatóságai által meghatározott tankönyvek és tanzserek Weisz Leó könyvesboltjában kaphatók, mely cég azok használhatóságáért szavatol. Vidékre tankönyvjegyzéket árajánlattal szívesen küld. 6861

— Francia likörök legbiztosabb készítőjére — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér. Vojtek és Weisz. 279

— Az átutazók figyelmét tisztelettel felhívjuk arra a körülményre, hogy az Aradi Közlöny a vasúti állomáson nem a csomagszállító részvénytársaság alkalmazottjánál, hanem lapunk külön megbízottjánál kapható az állomás előtti téren.

A kiváló bőr- és lithumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST Salgó-Lápócai Salvator-Forrás, Salgótarján, Budapest, Budapest, Budapest.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

TANÜGY.

(—) Tanítói kitüntetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovách Berta pankotai állami iskolai tanítónőt a népnevelés terén szerzett érdemeinek elismerésül — mostani állomáshelyén — igazgató-tanítónővé léptette elő és részére évi 200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlékot folyósított. Hogy Kovách Berta mily mértékben szorgalmazott érdemeket erre a magas kitüntetésre, mutatja az a fényes ünnepélyes gyűlés, melyet ez alkalommal az állami iskolai gondnokság és a tantestület együttesen tartott. Az ünnepély augusztus 18 án d. e. 11 órakor az állami iskola egyik tantermében folyt le, ahol a község előjárósága és a község tanügybarátai is nagy számmal jelentek meg. Gherba Gusztáv elnök az állami iskola gondnoksága nevében üdvözölte a kitüntetett tanítónőt és átadta kinevezési okmányát. Gombos Antal igazgató-tanító Kovách Berta 25 éves tanítói működését méltatta és kartársai nevében bizalmukról, tiszteletükről és szeretetükről biztosította a kiváló tanítónőt. Nagy József róm. kath. plébános a község és az illok nevében fejezte ki hálát szeretetüket és ama reményének adott kifejezést, hogy a kitűnő tanítónő még igen sokáig szerencsétlen Pankota községet áldásos működésével. Végül az ünnepelt meghatóan fejezte ki köszönetét egy a megjelent ünnepelő közönségnek, mint a felsőbb hatóságainak, melyek kitüntetésére érdekében közreműködtek.

(—) Tanszer kiállítás Aradon. Ery randkivül érdekes és aktuális kiállítás nyílt meg ma Aradon Weisz Leó modern könyvkereskedő fiálemelati helyiségében, és pedig egy tanszerkiállítás.

Mintán úgy a szülőknak mint a tanuló ifjúságnak nincs elegendő alkalmuk, hogy a szükséges tankönyveket és tanzsereket áttekinthessék, egy tanszerkiállítást rendezett a Weisz Leó cég ezeknek megismerésére és áttekinthetőségére, hol csoportonként bemutatja az új évad összes szükséges tanzsereit. Csoportokban bemutatja a gimnázium, reál, kereskedelmi

iskola, polgári fiú-, leány iskolák, felsőbb leányiskola, az elemi iskolák, kereskedelmi tanfolyamok stb. tanzsereit. Minden csoport magában foglalja a szükséges füzetek, rajztáblák, írónok, tollak, tolltartók, rajz ábrák, paléták, eszetek, radírok, tintatartók, körzők, vonalzó, mértani rajzlapok, notizok, festékek, eszetek, palatáblák, könyvelési lapok, gyorsírási szerek, mintalapok festészetekhez, rajzokhoz, íratások, védők, ragasztók, kartonok, táskák, bőrdobok, szíjjak, stb. stb. Iskola berendezések: iskola táblák, padok, tintatartók, szivacsok, kréták, fűzőgömbök, fali nagy téképek, stafa-leiok, magyar írók szobrai, hegedűk, hangje-gyek, fali új szemléltető képek. Hogy módjában lehessen mindenkinek kellő időben a szükséges tanzsereket beszerezni, kéri a cég a közönséget, hogy a kiállítás anyagát megtekinteni és időt venni szíveskedjenek annak alapos tanulmányozására. A kiállítás megtekinthető teljesen díjtalanul, minden vásárlási kényszer nélkül, naponta reggeli 8 órától este 8-ig. 6861

(—) Az Aradi Zenekonzervatoriumban (Szabad-ág-tér 21. sz.) a beiratások szeptember 1 én kezdődnek. 3246

Öngyilkos kincstári ügyész.

— Agyonlőtte magát a felesége előtt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Tragikus módon, önkézzével vetett véget életének egy előkelő temesvári állami tisztviselő. Jankovits Milán dr. temesvári kincstári alügyész tegnap délelben felesége szemelátára halántékán lőtte magát és meghalt. Részlet a tudósításunk az öngyilkosságról a következő:

Jankovits Milán dr. kincstári alügyész, akit két év előtt helyeztek Temesvárra, vigkedélyű fiatal ember volt, aki szerette a jó életet. Es természetesen sok pénzt emésztett fel. Sokszor panaszkodott is barátainak, hogy pénzzavarban van.

Ugy látszik, hogy ez is ragadhatta őt végzetes tetteire. Már hosszabb idő óta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, mert egy hét előtt betegét jelentett és otthonmaradt hivatalából. Idegessége napról napra fokozódott és mielőtt felesége két nap előtt Nagybecskerekől, ahol szülei látogatására tartózkodott, visszatért Temesvárra, idegessége már tetőpontját érte el. Jankovits előkelő nagybecskereki családból származott és öt év előtt onnan is nősült. Elvette Stroits Jolánt, a nagybecskereki görög keleti szerb főesperes leányát. Annak idején hosszabb ideig Nagybecskereken tartózkodott, ahol ügyvédi irodája volt.

Azt a pályát azonban hamarosan meguntta, abbahagyta az ügyvédséget és a hivatalnoki pályára lépett. Két évvel ezelőtt helyezték Temesvárra a kincstári ügyészszékhelyre. Eleinte úgy látszott, mintha nagyobb ambícióval működne ezen a pályán, de csakhamar visszaesett régi életmódjába. Jövedelmén felül költségeit és csakhamar adósságokat kezdett csinálni, amelyek mindinkább szorították.

Az adósságok, melyek gyűrűje mind szűkebbre szorult nyaka körül, családi életét is tönkretették. Néhány hónap előtt kijelentette, hogy elválik a feleségétől, mert már nem képes úgy tartani, ahogy akarná és ahogy azt társadalmi helyzete, felesége családi körülményei és nevelése megkívánák. Felesége nemrégiben hazutazott Nagybecskerekre szüleihez és Jankovits a jászóvárosi Korona-szállóban bérelt magának lakást. Az egyedüllést, családi boldogságának a rombadőlése végkép elkeserítette a szerencsétlen fiatal embert. Felesége, akitől a legnagyobb békeségben vált el, két nap előtt Temesvárra jött, hogy a válópör menetét áránt érdeklődjön.

Pénzt

3154

Jankovits két nap óta állandóan együtt volt nejével, akivel éveken át a legpéldásabb családi életet élte és akit még mindig szeretett. Tegnap együtt el akartak utazni Budapestre. A délelőtti folyamán Jankovitsné bement a városba különböző bevásárlásokat eszközölni. Tizenegy óra után tért haza és ezalatt férje végkép elhatározta magát a végzetes tette. Mikor Jankovitsné kinyitotta a szoba ajtaját, férje felállt egy székről, balkezelével bucsút intett neki és ezt mondta:

— Isten veled Jolán!

Ezek voltak utolsó szavai. Ebben a pillanatban felemelte jobb karját és a kezében szorongatott Browning-gal jobb halántékába lőtt és vértől borítva összeesett. Felesége rémsékkollyal borult a szerencsétlen ember testére, aki néhány pernyi kínlás után meghalt. A félelemtől és fájdalomtól félig elalélt asszony segélykiáltásaira berohant a szobába a szállodai személyzet, akik az öngyilkosságról rögtön értesítették Weisz Tedor dr. tisztí orvost és Frank János dr. kerületi orvost, akik pár perc múlva megjelentek a helyszínen, de már csak a beállított halált koratálatlathák.

1951

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

* A rézbőrű szerelme. Valóságos szenzáció számba megy az Uránia új műsorának a „Rézbőrű szerelme” című képe. A már kihalt földben levő indián törzsek lakhelyére visz el bennünket ez a pompás kép, amely idegizgató látványosság keretében mutatja be a vitéz, de egyuttal kegyetlen, boszútálló indiánokat. A megcsalt indián boszút akar állani a vetélytársán, de az erősebb és boszusomját életével fizeti meg. A megölt társai azonban boszút forralnak és a menekülő párt egy rendkívül szép és vadregényes folyón, apró osónakokon üldözöbe veszik. Az asszony a partra menekül, de a férfit az üldözők utoléri. Kegyetlen halálnemet, a máglyán való elégetést szánják neki, de az utolsó pillanatban, mikor a lángok mezeten testét már nyaldosák, megérkezik szerelmese és megszabadítja a biztosnak látszó haláltól.

241

jelzálog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyösebben közvetít

Szücs F. Vilmos

Aradon, Karolina-utca 8. sz.

saját ház a fiókpostá mellett.

VITA FORRÁS

SOSKUT VASMEGYE

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegeknek köszvény hólyag- és vesebetegnek.

Felphár VITA-forrás a gyomorerést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 2925

„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-13.

Főraktár: Nagy Farkas cégnél Aradon.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerárban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. D. Radna. Máskor is szívesen fogadjak.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 22

Kínálat kielégítő, vételkudv mérsékelt, 10 ezer mm. változatlan.

As azak 50 kilónként számítva:

	Déli ártat	3 órai ártat
Buza 1910. októberre	9.71-9.72	9.71-9.72
Buza 1911. ápriliára	9.97-9.98	10.03-10.04
Rozs 1910. októberre	7.38-7.37	7.39-7.40
Zab 1910. októberre	7.48-7.49	7.50-7.51
Tengeri 1910. aug.-ra	5.53-5.54	5.54-5.55
Tengeri 1911. májusra	5.71-5.72	5.71-5.72

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Aug 22.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új ...	8.80-8.90
76 „ „ „ „ „ „ „ „	8.90-9.00
77 „ „ „ „ „ „ „ „	9.10-9.15
78 „ „ „ „ „ „ „ „	9.20-9.25

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új... „ „ „ „	8.75-8.85
Rozs új... „ „ „ „	6.55-6.60
Árpa új... „ „ „ „	6.70-6.80
Zab új... „ „ „ „	6.50-6.55
Tengeri régi... „ „ „ „	5.55-5.60

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Aug. 22. —

Magyar aranyárjádék 4% „ „ „ „	112.—
Magyar koronajárjádék 4% „ „ „ „	91.85
Magyar koronajárjádék 3½% „ „ „ „	82.75
Magy. földteherm. kötvény 4% „ „ „ „	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény „ „ „ „	93.50
Magyar nyerevényorszég kölcsön „ „ „ „	223.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön „ „ „ „	158.—
Osztrák járadék papírban „ „ „ „	98.50
Osztrák járadék ezüstben „ „ „ „	97.50
Osztrák járadék aranyban „ „ „ „	116.—
Osztrák koronajárjádék 4% „ „ „ „	98.50
1860. évi osztrák Államsorsjegy „ „ „ „	171.—
Osztrák-magyar bankrészvény „ „ „ „	18.70
Magyar hitelbank-részvény „ „ „ „	85.50
Osztrák hitelfintézet részvény „ „ „ „	664.—
Osztr.-mag.-államvasuti részvény „ „ „ „	748.—

20 frankos arany (Napoleonkor) „ „ „ „	19.06
Német birodalmi marka „ „ „ „	—117.42 1/2
London vista „ „ „ „	—240.22 1/2
Páris vista „ „ „ „	—95.17 1/2
20 márkás arany „ „ „ „	25.48

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Aug. 22. —

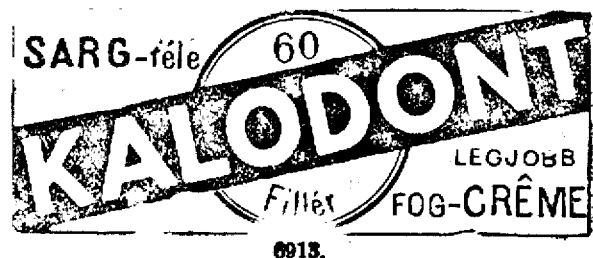
Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300-400 kilogrammig — fejlődő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 136-138 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig fejlődő súlyban 140-142 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig fejlődő súlyban 141-146 fillérig.

Sertéslétszám: aug. hó 18. napján volt készlet 38023 darab, aug. 19. napján felhajtott 118 darab, aug. 19. napján elszállított 199 darab, aug. 20. napjára maradt készletben: 37 937 darab.

A hízott sertés üzlet irányzata kellemesebb.

Felölös szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

URÁNIA SZINHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. aug. 23-án, kedd:

1. Pájdalmas foghúzás. Komikus. — 2. A szép eseléd-leány. Dráma. — 3. Ragadozó madarak. Látványos. — 4. Egy feltékény férj. Humoros. — 5. A chaffeur. Dráma. — 6. Brügös. Komikus. — 7. Luzern. Látványos. — 8. A rézbőrű szerelme. Dráma.

Előadások este 7 óráig kezdve.

Helyárak: I-6 hely 1 kor., II-1k 80 fill., III-1k 60 fill., IV-1k hely 40 fill., V-1k hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a ca. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTÉR.

Dr. Halász miskolci szakorvos

SANITOL

száj- és fogápoló szerel

Minden eddig létezőnél tökélesebb és megbízhatóbb szerek, melyek a legújabb megállapított tudományos és klinikai vizsgálatok alapján egyedül sikeres és helyesnek talált alapelvek szerint készülnek. Használati utasítás szerint eljárva, a fogakat megvédik a romlástól. Végtelen kellemes szájiz. Ideálisan tisztá száj és fogak. 2724

Megfizethetetlen előnyük,

hogy rendszeres használatuk mellett megvéd a heveny fertőző betegségektől (vörheny, kanyaró, torokgyík stb.) és azért gyermekek részére már az okból is különösen alkalmas a használatuk. Ideális szép és jó fogkefék. Kaphatók használati utasítással:

Vojtek és Weisz droguériájában, Aradon

Nagy Üveg szájviz 2 korona, kis Üveg 1 korona 20 fillér. Fogpor 1 korona. Fogkefe 1 korona 40 fillér.

Étkező, üveg, mosdókészlet. Lámpák, tükrök és képkeretek

eredeti gyári áron kaphatók.

3209

Özv. Sütő Józsefné

üveg- és porcellán üzletében

ARADON, Forral-utca 2. c.

Athuzásokat

és javításokat eső és napernyőkre olcsón és pontosan készítenek.

2254

Ajánlom dusan felezerelt raktáromat ernyőkben és valódi francia derékfűzőkben. - - -

Gyermekek esőernyők K. 1.80-tól feljebb.

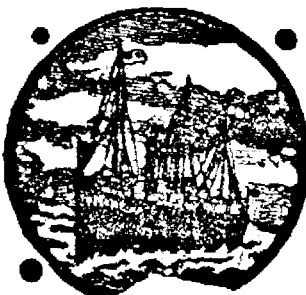
Temesvári ernyőgyár raktára:

Arad, Andrassy-tér 20.

Varga D. Dani.

Legjobb és legolcsóbb forrás.

Kizárólagos

kávé **tea és rum**

üzlet.

ATLANTIKA KÁVÉ és TEA BEHOZATAL

Villanyüzemű kávépörkölőn (legújabb rendszer)

951

minden órában friss pörkölés.

ARAD, Andrassy-tér 20. sz. szemben a megyeházzal.

Szakzszerű, példásan tiszta kezelés.

székfűtés házhoz és vidékre

Városi és megyei telefon 609. sz.

Előkelő

Biztosító Társaság

főgynöksége

fix fizetéssel és jutalékkal javadalmazott üzletvezetőket keres.

Tudakozódhatni

3247

Herzog Sándornál, Weitzer J.-u. 15.

280, 348, 370—1910. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közzhírré teszi, hogy a budapesti V. kerületi kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. I. 1049/15. 1909. Sp. I. 1238/5. és 1908. Sp. I. 2320/4. számú végzése folytán Elek és társa cég, Robitsek Kálmán és Pannonia magyar irodalmi intézet végrehajtatók részére monyással lakos ellen 403 kor. 20 fill. 100 kor. és 90 kor. 60 fillér tőkekövetelés és összes jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás folytán alperestől le- és felülfoglalt és 1255 koronára becsült ingóságokra a nagybuttyini kir. járásbírósnak 1909. V. 300/3., 309/5., 177/4. számú végzéseivel

az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Monyásán, adós lakásán leendő megtartására határidőül 1910. évi augusztus hó 27-ik napjának délelőtti 1/12 órája kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt butorok, szőnyegek, képek és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkez-

déseig alulírt kiküldötté irásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagybuttyin, 1910. évi augusztus hó 12. napján.

Walder Izsó.

3237

kir. bir. végrehajtó

Tégla

3245

I. és II. od osztályu, helyszüke miatt legjutányosabb áron kapható Nacht Viktor Arad, Ujvághid melletti téglatelepén. Megrendelések feladhatók ugy a telepen, mint Petőfi-utca 7. szám alatti irodámban.

Telefon 324. szám.

218—1910. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1910. évi 7958. számú végzése következtében Dr. Dene Jakab buttyini ügyvéd által képviselt Gurahonci takarékpénztár r. t. javára 300 K. s jár. erejéig 1910. évi április

hó 28-án fogantatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 810 koronára becsült következő ingóságok, u. m. tehén, borjú, sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagybuttyini kir. járásbírósnak 1910. V. 124/2. sz. végzése folytán 300 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi január hó 20. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 99 kor. 79 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Almáson a 244. és 166. sz. háznál leendő megtartására az 1910. augusztus hó 30-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. év LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Nagybuttyin, 1910. évi augusztus hó 15. napján.

Walder Izsó

3238

kir. jbir. végrehajtó

8801—1910

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. 39. §-a értelmében a folyó évi III. negyed adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezen nel hirdetményileg is felhívtnak, hogy a f. évi III. negyed adórészlet most már a kesedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönbén már szinten esedékes ipartestületi díj, egyházi adó illeték, visszaszállítási költség, hadmentességi-díj, utadó és csatornázási költség tartozásait és munkás betegsegélypénztári hozzájárulásait azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régiebb díj- és adótartozásaik azonnal, a f. évi III. negyed adórészlet pedig augusztus hóban a kesedelmi kamattal együtt végrehajtás után s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a III. negyed adórészletre nézve augusztus hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s amennyiben ennek dacára az adó- és hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás fogantatosításától számítando 15 nap alatt nem törleszgetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1910. évi aug. hó 15-én.

Arad sz. kir. város ad hivatala.

Olcso bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

a „Kék golyóhoz“

291

Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Szülők figyelmébe! Ajánljuk iskolai növendékek részére

kitűnő minőségű és olcsóságokról ismert fehérneműinket, valamint fegyházban kötött harisnyák, kötők, Cloth, lüster és vászon minőségekben. Sapkák, kalapok, iskolatáskák nagy választékban.

Különösen kiemeljük házilag készült leány és fiu ingeinket.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Adás-vétel.

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és elad Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 2974

2 kis fehér penny ló eladó.

Értekezhetni lehet Várkövi szíjgyártónál. 3220

Kiadó

Lujza-utca 3. számú házban két lakás szeptember 1-jére. Az egyik áll 3 szoba, előszoba minden mellékhelyiségből, a másik két szoba és mellékhelyiségből. Bővebbet ugyanott a házmesternél. 3210

Csemegeszőt

a legfinomabb fajokból, 5 kilós postakosarakban 4 K. vagy napi árban, utánvét mellett szállít: Fischer Lipótné szállótelepe Arad, Gyár-utca 7. 3245

Ipari munkák.

Ügyes kártyos

olcsón ajánlkozik házakhoz dolgozni úgy helyben, mint vidékre. Stáhl M., Bercsényi Miklós-utca 82. sz. 2657

Betöltendők.

Bonne

kerestetik egy három éves kis leány mellé lehetőleg azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 3174

Egy fiatal

bőrkereskedő segéd azonnal alkalmazást talál Spitzer Jakab bőrkereskedőnél Lippán. Személyes bemutatkozó előnyben részesül. 3184

Kereskedősegéd

kerestetik vidéki vegyeskereskedésbe azonnali belépésre. Román nyelv ismerete kívántatik. Ajánlatok „Vidék 50“ jellegére a kiadóhivatalba kéretek. 2938

Üzlet.

Üzlethelyiség

irodának is alkalmas, a fő utcónalon november 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3188

Lakás.

Szeptember elsőre

2 szobás lakás kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek leadni. 3231

Uri lakások kiadók

4 szoba, fürdőszoba Zrínyi-utca 3. 4 szoba Tökölly-téren. Bővebbet: Lustig Andor úrnál Zrínyi-utca 3. 3234

Kiadó

egy szép szoba, konyha butorral vagy anélkül szeptember egyre. Cím a kiadóhivatalba. 3241

Kiadó

a Szabadság-téren, hivatalnak igen alkalmas három szobás udvari lakás. — Bővebbet az „Aradi ipar- és népbank“-nál. 3223

Kossuth-utca 40. szám alatt

ujjonnan épülő házban modern lakások kiadók november 1-re. Bővebbet Matuschek J. és Fia üzletében. 3104

Keresek

egy modern 3 szobás lakást, fürdő- és cselédszobával. Cimeket kérek a kiadóban leadni.

Különféle.

Abonenseket, iskolásfiúkat

teljes ellátásra elfogad Kohn Adolfné Petőfi-utca 6. sz. 3030

Két-három iskolás fiu

esetleg leány uriházban zongora tanítással teljes ellátást kaphat. Cím a kiadóban. 3197

Eötvös-utca 4. sz. alatt

szept. 1-től 3-4 fiatalember jó házi kosztot kaphat. — Bővebbet ugyanott. 3242

Egy tágas

4 lóra való istálló Illés-u. 101. sz. alatt kiadó október 1-re. Értekezhetni lehet ott vagy 5-ös számú fiakkeresnél. 3244

Keresek

13 éves leányom számára egy intelligens fiatal nőt, aki a délutáni órákban őt a német és francia nyelvben alaposan oktatja és szabad idejében vele társalog. Cím a kiadóhivatalban. 3236

1-2 kosztos gyermeket

teljes ellátásra elfogad intelligens család. Weitzer János-utca 15. sz. 3240

Gyermektelen

intelligens házaspár szerény feltételek mellett elfogad 1-2 tanulófiút vagy leánykát teljes ellátásra. Cím: Farkas, Tökölly-tér 6/b. I. em.

Ha cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 2-40. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Törhetetlen

uborkás és befőttes üvegek legjutányosabban kaphatók Fischer Mór üveg és porcellán üzletében Arad, Andrassy-tér 20. Telefon 568. sz. 3191

Keresztény

uri családnál 1-2 iskolás fiu teljes ellátásra kedvező feltételekkel felvétetik. Bővebbet Szállasy Ferai-utca 4. alatt. 3178

Házmesteri

állást keres egy fiatal házaspár, ki mindenben jártas, vízvezetékhez ért. Megkeresések „házmester“ jellegére a kiadóba. 3195

Samplon, Confetti

legolcsóbb árban. Crépe papírok a legdivatosabb színekben. Nyári Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefon 517. Ugyanott intelligens elárúsi tónó felvétetik 167

Magándetektív

és felvilágosító intézet

Arad, Forrai- és Rákóczi-utca sarok. Elvállalok bizalmi, házassági, örök-ségi és egyéb kényes ügyekben

kutatásokat,

személyek, lakások üzletek, avagy alkalmazottak feltűnés nélküli megfigyelését, eltűnt egyének

kinyomozását

bel- és külföldön. Levélbeni meg-hívásokra bárhol megjelenek. Titkos intézkedés 2901

Vezető: **FODOR A.**

Házvezetőnői

állást keres

fiatal özvegy asszony

esetleg magános úrnál vagy

éltebb házaspárnál

Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít. 3199

Pankotán

a „Bokréta“-hegyen

390 hekto 908. évi és 100 hektó 909. évi

borok eladók.

Értekezhetni 3243

Wiesenmayer János

Ujszentanna, 617. sz.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

3193

férfi-, fiu- és leányka-
ruhatelepe

ARADON.